

**Recessie lijkt
aan Food Valley
voorbij te gaan**

Pag. 5

**Openheid over
dieractivisme
is 'een duivels
dilemma'**

Pag. 7

**Dutch Mosques
save society
15 million euros**

Page 12

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

3E JAARGANG/ 2 APRIL 2009

RESOURCE

#23

PAG. 10

**LITTEKENS
IN HET
LANDSCHAP**

ZEEPKIST

RESOURCE@WUR.NL

HR

Henk van Ruitenbeek

HOFFMAN

GEEN NARCISSEN OP DE CAMPUS

De Keukenhof in Lisse staat weer in volle bloei en dat is te merken. Met busladingen vol komen in drie maanden tijd bijna één miljoen mensen van heinde en verre om het kleurrijke schouwspel te beleven. Meer dan zeven miljoen krokussen, narcissen, tulpen, hyacinten en andere bolgewassen zorgen voor een spetterend lentefeest. Vooral op buitenlanders heeft deze bolbloemenpracht een magische aantrekkingskracht. Absolute hoogtepunten zijn daarbij de oude windmolen en een enorme *wooden shoe* tussen de tulpen, waar je met de hele familie in kunt staan. Oudhollandse gezelligheid en vrolijke bloemenpracht, het clichébeeld van Nederland, dat is wat de buitenlander wil beleven bij ons.

Nou is voor de gemiddelde Wageningse onderzoeker dit bloemenspektakel en klompengedoe een beetje over de top. Maar om daarom op de hele campus geen enkele krokus, narcis of tulp te planten, dat is weer het andere uiterste. De velden rond Forum, Radix en Atlas zijn deze lente een zompige saaie groene vlakte. Geen vrolijkheid aan. De vele Wageningse buitenlanders komen toch maar mooi bedrogen uit op de meest internationale universiteit van Nederland. En dat is ook precies hun kritiek, zoals uit de International Student Barometer en het artikel 'Iedereen is Internationaal' in Resource 15 bleek. Het onderwijs is prima, maar er is te weinig aandacht voor

de buitenlandse student en op de campus is het wel erg stil en saai. Actie dus. Fleur op die saaie campus, met pracht en praal van eigen bodem! Met tulpen en andere bolbloemen, een poffertjeskraam, een coffeeshopje, draaiorgelmuziek en op zondagmiddag klompendansen. Een beetje klantgerichte universaliteit van internationale allure zet tussen de stijve kubusvormige gebouwen een enorme Oudhollandse windmolen neer. Met in die mooie molen wooneenheden voor buitenlandse studenten. Pretpark Wageningen. Dat is wat de internationale klant wil. Ik weet niet of één windmolenwoontoren dan wel genoeg is, maar dat zien we dan wel weer. / **Marco Hoffman**

VISIE

PALINGADVIES

Prof. Herman Eijsackers van de Wetenschappelijke adviesraad heeft onlangs landbouwminister Gerda Verburg geadviseerd over maatregelen voor herstel van de palingstand. Het resultaat viel tegen. Hieronder geeft hij zijn visie, én drie tips aan andere onderzoekers die politici adviseren.

'Met twee visserijonderzoekers en een populatie-ecoloog moest ik een oordeel geven over twee eerdere rapporten over de paling. Eén daarvan was van Willem Dekker van Wageningen Imares – die weet er echt alles van. Hij had een streefbeeld berekend: voor herstel van de paling moet voldoende geslachtsrijpe paling – schieraal – kunnen uittrekken naar de Sargosso Zee. Dat vergt maatregelen, want uit onderzoek bleek dat vrijwel geen paling de Afsluitdijk passeert.

Wij hebben onze bevindingen simpel geformuleerd: als je herstel wilt, zal de in-trek van jonge glasaal met een factor vijftien moeten toenemen en moet je de palingvisserij halveren. Die boodschap kwam aan bij Verburg. Ze stelde voor om schieraal over de dijk te zetten, een vangstverbod in te stellen in oktober en tweehonderd miljoen euro uit te trekken voor aanpassingen in het watersysteem ten behoeve van de paling. De Tweede Kamer wilde aanvankelijk alleen een beperkte hoeveelheid paling – vijftig ton – over de dijk zetten. Ik snap dat niet. Verburgs voorstel gaat volgens de wetenschappers al niet ver genoeg. Inmiddels heeft de Tweede Kamer een motie ingediend waarbij 150 ton paling over de dijk wordt gezet en wel aanvullende maatregelen worden getroffen.'

Drie tips van Eijsackers voor het adviseren van politici:

1. 'Geef heel duidelijk aan wat jouw rol is. Als commissie interpreteer je cijfers en trek je conclusies: als je dit wilt, moet je dat doen. Als je niet duidelijk aangeeft dat je je daartoe beperkt, denken mensen al gauw dat jij zegt hoe het moet. Dan ben je belangenbehartiger.'
2. 'Onze harde conclusies konden de Tweede Kamer niet overtuigen. Als je zegt: de palingpopulatie moet groeien naar een streefbeeld van zesduizend ton, denkt iedereen: dat zal wel. Pas als je de boodschap vertaalt naar de consequenties voor beleid en visserij, wordt die boodschap herkend.'
3. 'Zodra je advies in het speelveld van politiek en media terechtkomt, gaan mensen andere dingen vragen dan je hebt gezegd. Dat is lastig. Je persoonlijke mening over het palingprobleem moet je los zien van je rol als commissievoorzitter. Voor je het weet, ben je partij en geen onafhankelijke deskundige meer.' / **Albert Sikkema**

‘De raad van bestuur die korting geeft in deze barre tijden? Dit moest een grap zijn!’

POST

Brieven kunnen worden gericht aan resource@wur.nl. Brieven dienen niet langer te zijn dan 400 woorden.

1 APRIL IN LELYSTAD

Toen Resource 22 op 26 maart bij ons op het bureau belandde, duurde het maar even of het oog van de aanwezige techneuten viel op het stukje met de kop ‘Verwarming in alle gebouwen omlaag’. Bij de ASG-vestiging Edelhertweg in Lelystad staan de primaire installaties (verwarming, koeling en stoomvorming) namelijk volop in de belangstelling.

De bestaande, dertig jaar oude installaties zijn dringend aan vervanging toe. Het RegieBureau heeft samen met Vastgoed en bouwzaken van het Facilitair bedrijf een complete vernieuwing van de voornaamste componenten geregistreerd en begeleid.

Met deze nieuwe installaties komt een enorme energiebesparing ten opzichte van de oude situatie binnen bereik. Het artikel over een nog verdere reductie van gasverbruik en een versterking van het groene imago trok derhalve automatisch onze aandacht.

Na een snelle scan van het artikel viel het al snel op dat de combinatie 1 en 4 nogal prominent genoemd werd en dat er op woensdag 01-04 truien in de aanbieding zouden zijn. Bij deze cijfercombinatie is het altijd al uitkijken, maar dat de raad van bestuur in deze barre tijden ruim veertig procent korting zou geven op een sweater gaf bij ons de doorslag; dit moest wel een grap zijn!

Nu zijn wij ook niet vies van een geintje dus hebben we een en ander nog een beetje aangedikt en opgeleukt en de temperatuurverlaging op de intranetsite van ASG laten zetten. Het mag duidelijk zijn dat de basisinformatie van dat artikel klopte maar dat we de temperatuurstelling toch maar niet veranderd hebben. / **Wouter Hiskemuller, teamleider RegieBureau, Animal Sciences Group, Lelystad**

Zie ook *Opinie*, rechts op deze pagina

BIJVANGST BRUINVISSEN

De afgelopen maanden zijn veel bruinvissen aangespoeld. Vermoedelijk is een groot aantal hiervan per ongeluk bijgevangen in vissersnetten, met name in zogenaamde staande netten. Verschillende instanties doen in de media voorkomen dat dit probleem gemakkelijk te verhelpen is door het gebruik van zogenaamde pingers, kleine apparaatjes aan de netten die tonen uitzenden die door bruinvissen als onaangenaam worden ervaren. Er kleven echter veel

problemen aan de inzet van pingers. Afgaande op gestrande, vermoedelijk bijgevangen bruinvissen in de afgelopen jaren, was bijvangst in de jaren negentig een zeer zeldzame gebeurtenis in Nederlandse wateren, voornamelijk omdat bruinvissen veel minder talrijk waren. Het aantal bijvangsten is vermoedelijk pas toegenomen na het jaar 2000. Het lijkt erop dat er pieken van wisselende grootte zijn rond maart en augustus in de afgelopen vier jaar. De toename in de strandingen in januari en februari dit jaar, was echter onverwacht. Deze onvoorspelbaarheid is een groot probleem voor een succesvolle inzet van pingers in de visserij. Want hoewel de kans op bijvangsten het grootst is in de visserij met staandwant, is er binnen deze groep ook weer een grote variëteit. In sommige vormen van deze visserij komen waarschijnlijk nauwelijks bijvangsten voor. Wie moeten de pingers gaan gebruiken en wie niet?

Een bijvangst is voor een individuele visser een zeldzame gebeurtenis. Een visser zal maanden of jaren achtereen geen bruinvis bijvangen. Dit is slecht voor de motivatie om pingers daadwerkelijk correct te gebruiken, temeer daar pingers een grote kostenpost vormen in de kleinschalige visserij. Pingers vergen onderhoud. Ervaringen in het buitenland laten in gecontroleerde experimenten weliswaar zien dat pingers werken, maar het gebruik ervan in de visserij komt nooit goed van de grond.

Maar er is meer. Het onaangename geluid dat pingers produceren komt bovenop het lawaai dat door de scheepvaart wordt geproduceerd. Met het gebruik van pingers heeft men in feite de intentie om grote gebieden voor de Nederlandse kust onleefbaar te maken voor de dieren. Aan de andere kant lijkt (buitenlands) onderzoek erop te wijzen dat bruinvissen aan het geluid van pingers wennen, wat natuurlijk ook niet goed is.

Een kleine mate van bijvangst is onvermijdelijk. Voor walvisachtigen geldt als leidraad dat er niet meer dan één procent van de populatie mag worden bijgevangen zonder dat dit ten koste gaat van de popu-

latie. Om het bijvangstprobleem op te lossen is meer kennis nodig. Vanuit verschillende internationale afspraken is de Nederlandse overheid verplicht enerzijds te meten hoe groot de bijvangst is en anderzijds te investeren in het voorkomen van bijvangstincidenten. / **Bram Couperus, onderzoeker bij Wageningen Imares**

Deze bijdrage is ingekort. De volledige versie is te vinden op www.resource-online.nl. Zie ook pag. 4

MUURTEKENING I

Alle 198 bewoners van Droevendaal hebben een brief van Idealis ontvangen, waarvan we een beetje een kleuterschoolgevoel kregen. Iemand heeft met stoepkrijt Spring's here op de muur van een barak geschreven (zie foto). Idealis vindt dit vallen onder ‘schade aan het gehuurde’. Wij citeren: ‘We willen jullie de gelegenheid geven de schade te herstellen en de muurschildering te verwijderen, dit moet uiterlijk maandag 6 april 2009 gebeurd zijn. Wanneer de muurschildering dan niet is verwijderd, zal Idealis dit doen. De kosten voor deze schoonmaak zijn dan voor de bewoners van Droevendaal, die worden verhaald in de servicekosten.’ De foto geeft een beeld van De Ernst Van Het Probleem. Wij vinden het een lachertje. / **Marije Klaver en Hanneke Oosterbaan, bewoners van Droevendaal**

MUURTEKENING II

Op de achterkant van barak 45 staat subtiel in smalle stoepkrijtletters Spring's here. Dit is voor Idealis blijkbaar een goede reden om een dreigbrief aan alle bewoners van Droevendaal te sturen - 198 brieven - met de waarschuwing dat de aangegeven schade - één emmertje water - op de huurder verhaald wordt als de tekening niet op 6 april verdwenen is. Als reactie hebben we op straat tussen de barakken vele meters kleurige bloemen gekrijt op een zonnige lentedag, begeleid door luidde Vivaldimuziek. / **Mirre Gruitjes, Bond voor een Leefbaar Droevendaal**

OPINIE

APRIL

Eindelijk zon! De natte winter is nu echt voorbij, en 2009 lijkt besloten te hebben om maar meteen de lente over te slaan. Op de trappen bij Forum liggen vier studenten in de zon. Met hun bleke armen beschermen ze hun ogen tegen het felle licht.

Twintig meter verderop schuifelen twee studenten de campusshop binnen. Ze hebben in Resource gelezen dat de geliefde WUR-truien vandaag slechts twintig euro kosten. Toch vertrouwen ze het niet helemaal. Een van hen vraagt voorzichtig: ‘Uh, doen jullie aan 1 april?’

De verkoopster knikt en wijst naar een bord: ‘1 april: geen korting op WUR-trui, wel een snoepje.’ Dat snoepje hoeven ze natuurlijk niet. Want, hallo, zij zijn er niet ingetuind! Ze kopen een labjas. Hun eerste.

Deze studentes zijn scherper dan het ANP, die nam ons nonsensbericht over de bezuiniging op verwarming serieus. Agrarisch Dagblad en Vroege Vogels namen dat ANP'tje over: ‘Wageningen zet thermostaat lager.’ Een extra dosis argwaan kan nooit kwaad eind maart, zeker voor journalisten. Ieder bericht kan grappig bedoelde onzin zijn. Zo staat op intranet dat de wegen op de Wageningse campus nieuwe namen krijgen als De Goor en Stippeneng. Toch even gecheckt. Maar het blijkt echt waar. Het zijn historische namen.

Dat de Leeuwenborchbieb op 1 april gratis boeken uitdeelt is ook geen grap. Het is een beetje pijnlijk zelfs; de bibliotheek moet inkrimpen en dus noodgedwongen 150 meter aan boeken weggeven.

Kennislink.nl is wel, zoals ieder jaar, goed voor een kolderartikel. De wetenschapssite kondigt de lancering aan van de Lemon8, een auto die op ‘gele energie’ – citroensap - rijdt. Voor gele energie heb je natuurlijk geen auto nodig. Ga naar de trappen van Forum, en laat je achterover zakken. Mouwen opgestroopt, ogen dicht en de gele energie vult je lichaam. Die WUR-trui met korting is helemaal niet meer nodig. / **Gaby van Caulil**

Omslagfoto Bart de Gouw

IN 'T NIEUWS

26 MAART T/M 1 APRIL 2009

AANVARING/ Woensdagochtend rond half zeven is een door Wageningen Imares ingehuurd schip tegen de dijk van 't Horntje op Texel aangevaren. De bemanning en onderzoekers zijn ongedeerd. In de romp van het schip zit een gat van circa tien bij dertig centimeter. Het schip is snel naar ondiep water gestuurd en de reddingsbrigade uit Den Helder heeft het water uit het ruim gepompt. Dichte mist is mogelijk de oorzaak van het ongeval. / foto Imares

TEEK SLAAT VOORAL TOE OP ZONDAG

Door de lage temperaturen in de eerste maanden van 2009 zijn er dertig procent minder tekenbeten dan vorig jaar. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van dr. Arnold 'Natuurkalender' van Vliet.

De teek houdt van zonnige, warme dagen en slaat vooral toe op zondag, als veel mensen zich in de natuur of tuin begeven. Vorig jaar was negentien procent van de

teken besmet met de Borrelia-bacterie die de Ziekte van Lyme veroorzaakt. In het na-jaar waren twee keer zoveel teken besmet dan in het voorjaar. De meeste tekenbeten werden opgelopen in de zomermaanden, maar ook in de (zachte) wintermaanden rapporteerden vrijwilligers van de Natuurkalender tekenbeten. Opvallend is dat het aantal getelde teken per locatie is gedaald van 27 in de tweede

helft van 2006 naar dertien in de tweede helft van 2008. De onderzoekers hebben geen verklaring voor die daling. 42 Procent van de tekenbeten wordt opgelopen in het bos, 32 procent in de tuin. Mensen tussen de vijftig en zestig jaar worden het vaakst gebeten. Door de flinke temperatuurstijging van deze week neemt de kans op een tekenbeet weer toe. / AS

'VERKEERDE AANPAK BRUINVISPROBLEEM'

Nog voor de zomer moeten er maatregelen komen die ervoor zorgen dat vissers geen bruinvissen meer in hun netten krijgen. Dat wil de Tweede Kamer. Met name het gebruik van staandwantnetten moet aan banden worden gelegd. Maar dat wordt 'een moeilijk verhaal', reageert drs. Mardik Leopold van Imares.

De eis van de politiek ligt er niet om. De Kamer wil dat er binnen twee maanden maatregelen worden genomen, waardoor volgend jaar negentig procent minder bijvangst van bruinvissen plaatsvindt. Te beginnen met het aanpakken van de staandwantvisserij. Leopold: 'Ik waardeer het dat de politiek iets wil doen. Maar de motie komt wel erg vroeg. Staandwantvisserij is een containerbegrip. Daar vallen heel veel soorten netten onder. Er wordt nu met een hele grote hamer geslagen.

Maar wij zijn altijd heel voorzichtig geweest met beschuldigingen. Wij kunnen niet zeggen: die is het.' De afgelopen winter spoelden tientallen zwaar verminkte dode bruinvissen aan op het Noordzeestrand. Het Openbaar Ministerie overwoog naar aanleiding daarvan een strafrechtelijk onderzoek naar de daders. Dat werd vorige week afgeblazen na onderzoek van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Dat concludeerde dat de dieren al dood waren voordat de verminkingen werden toegebracht. Er was daarom geen sprake van het opzettelijk doden van beschermde dieren. Volgens het NFI zijn de verminkingen waarschijnlijk veroorzaakt door scheepsschroeven. De deskundigen van Imares vinden die theorie onzin. Leopold en collega Bram Couperus zijn ervan overtuigd dat de bruinvissen slachtoffer zijn van bijvangst

door vissers. Ook al is daarbij geen sprake van opzet. Couperus: 'De aandacht in de media is sterk gericht geweest op de gruwelijke verminkingen. Onbedoeld is daarbij de indruk gewekt dat vissers moedwillig bruinvissen doodmaken. Maar het gaat bij een bijvangst niet om een strafbaar feit. Bruinvissen worden per ongeluk gevangen.' Het integraal verbieden van staandwantvisserij is volgens Leopold geen oplossing. 'Daarmee help je de visserij om zeep.' Hij ziet veel meer heil in het gericht zoeken naar oplossingen voor bepaalde momenten en plekken. 'We weten wanneer het plaatsvindt: in de midwinter, de maanden december tot maart. Dan zitten bruinvissen massaal voor de kust en spoelen ze dood aan.' / RK

Zie ook de rubriek Post op pagina 3: Bijvangst bruinvissen

ENTOMOLOOG WINT HUGO DE VRIES-PRIJS

Entomoloog dr. Erik Poelman heeft de Hugo de Vries-prijs gewonnen. Deze prijs van vijftienduizend euro wordt jaarlijks uitgereikt door de Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging en het Hugo de Vries Fonds aan de schrijver van het beste Nederlandse proefschrift op botanisch gebied. Poelman: 'Ach, ik heb gewoon lol in m'n werk en het is erg leuk dat het gewaardeerd wordt.'

Poelman promoveerde in oktober op zijn proefschrift over de relatie tussen de verdediging van planten tegen herbivore insecten en de insectensoorten die je op de plant vindt. 'Als een plant zich verweert tegen bijvoorbeeld een rups, neemt de resistentie tegen sommige insectensoorten toe, terwijl die voor andere soorten juist afneemt', vertelt hij. 'Hierdoor verandert de insectensamenstelling op de plant.' De eerste aanvalleur bepaalt welk type verdediging de plant in de strijd gooit en welke insecten in een later stadium aangehouden worden. 'De eerste herbivore bepaalt dus, via de specifieke afweer van de plant, de samenstelling van de insectengemeenschap op de plant.'

De wetenschappelijke carrière van de entomoloog begon met een passie voor tropische pijlgifkikkers. Vooral hun voortplantingsgedrag intrigeerde hem. Tijdens zijn afstudeeropdracht, waar hij ook al een prijs voor in de wacht sleepte, ontdekte hij frappante parallellen tussen voortplantingsstrategieën van deze amfibieën en sluipwespen. 'Gifkikkers leggen hun eitjes in kleine poeltjes, de jongen zijn kannibalistisch en eten andere eitjes of jongen in het poeltje op', vertelt Poelman. 'Sluipwespenlarven groeien op in een rups, wat, net als een poeltje, een begrensd leefomgeving is met een beperkte hoeveelheid voedsel. Ook wespen zijn kannibalistisch en blijken, net als de kikkers, hun voortplantingsstrategie aan te passen aan de omgevingsfactoren.' Poelmans postdoctoraal onderzoek richt zich vooral op competitie tussen twee soorten sluipwespen om gastheerrupsen. 'Sluipwespen passen hun voortplantingsstrategie aan, afhankelijk van de kwaliteit van planten en rupsen en dit beïnvloedt uiteindelijk welke soort het meest succesvol is.' De parallellen met gifkikkers zijn treffend; zij zijn in competitie om beschikbare poeltjes om hun eitjes in af te zetten. Poelman: 'De hele levensgemeenschap in het poeltje inclusief de rivaliserende kikkers - noem het maar de kwaliteit van het poeltje - bepaalt de voortplantingsstrategie van de gifkikkers en uiteindelijk de uitkomst van de competitie.' De volgende prijs voor Poelman zal wel niet lang op zich laten wachten. / HW

Het Ritzema
Boshuis gaat
binnenkort plat,
evenals de
Dreijenborch

RECESSIE VERSNELT INNOVATIEPROJECTEN

Hoewel de regering volgens onderzoeksorganisaties te weinig investeert in kennis en innovatie, lijkt Wageningen UR weinig te duchten te hebben van de recessie. Het crisisakkoord van de regering leidt tot snellere uitvoering van de innovatieprojecten waarbij Wageningen UR in de race is.

Het crisisakkoord bevat weinig stimuleringsmaatregelen voor de Nederlandse universiteiten en onderzoeksinstellingen. Met onderzoek jaag je niet snel een economie in recessie aan, moet de regering hebben gedacht. Bij de onderzoeksorganisaties KNAW, NWO en VSNU klinkt dan ook teleurstelling door in hun reacties op het akkoord. Want Nederland geeft volgens de organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (OESO) minder uit aan onderzoek dan andere welvarende landen, doordat de uitgaven van de regering voor onderwijs, kennis en innovatie de afgelopen decennia niet zijn meegroeid met de economie. Het kabinet wil de uitgaven nu verhogen tot het gemiddelde van alle OESO-landen. De onderzoeksorganisaties zien dat als gebrek aan ambitie. KNAW-president Robbert Dijkgraaf wacht op het 'grote gebaar' van de regering om

Nederland terug te brengen in de kopgroep van kenniseconomieën. 'Wat me vooral zorgen baart,' zegt hij, 'is dat de verschillen tussen landen groter lijken te worden.' Dijkgraaf verwijst daarbij naar de vorige maand gepresenteerde momentopname van de Kennisinvesteringsagenda (KIA), waaruit blijkt dat zowel de publieke als de private investeringen in kennis, innovatie en ondernemerschap fors achterblijven bij landen met krachtige economieën waarmee Nederland concurreert. Het Innovatieplatform, dat naast Dijkgraaf bestaat uit vertegenwoordiger van het bedrijfsleven, de ministers Van der Hoeven en Plasterk en premier Balkenende, pleit voor 'scherpere en gerichtere keuzes' in onderzoek en ontwikkeling om die positie op onderdelen te versterken. Daar is de regering al mee bezig, via het Fonds Economische Structuurversterking (FES). Dit fonds, bekostigd uit de aardgasbaten, subsidieert innovatieprogramma's van kennisinstellingen, als die de toets van het Centraal Planbureau en een commissie van wijzen tenminste doorstaan. Voor de komende jaren was 500 miljoen euro beschikbaar voor onderzoeksprojecten en de regering heeft daar nu 300 miljoen aan toegevoegd. Extra geld is het overigens niet, het wordt alleen eerder be-

steed voor een snellere uitvoering van de FES-projecten. Wageningen UR heeft hier verschillende ijzers in het vuur. In de FES-ronde van 2008 is Wageningen betrokken bij projecten op het gebied van fotosynthese, hersenen en voeding en een topinstituut Gezond Ouder Worden, die alle nog in de race zijn om te worden goedgekeurd. Een vierde voorstel op het gebied van materialen van vernieuwbare grondstoffen is inmiddels afgewezen. Voorts gaat de regering dit jaar besluiten over de verlenging van enkele aflopende innovatieprogramma's. De in Wageningen gevestigde topinstituten Food and Nutrition (TIFN) en Groene Genetica worden nu beoordeeld voor vervolfinanciering. Dat geldt ook voor het bionanotechnologieconsortium waarin Wageningen UR participeert. Voor de zomervakantie is waarschijnlijk duidelijk hoe de voorzetting van bestaande FES-projecten voor Wageningen UR uitpakt. De regering investeert dus niet generiek en genereus in onderzoek en innovatie; ze selecteert de krenten uit de pap. De enige echte crisismaatregel voor het onderzoek die de regering afgelopen week trof, is de verruiming van de WBSO-regeling (Wet Bevordering Speur en Ontwikkelingswerk). Dat is een fiscale stimu-

leringsregeling waarmee de regering een deel van de loonkosten van onderzoekers bij bedrijven compenseert. Deze maatregel moet voorkomen dat bedrijven in financiële problemen hun onderzoekers gaan ontslaan. In de komende twee jaar is hiervoor 300 miljoen beschikbaar. Ook heeft de regering geld beschikbaar voor 'de tijdelijke inzet van kenniswerkers'. Dit is bedoeld voor onderzoekers van noodlijdende bedrijven die hiermee tijdelijk onderdak krijgen bij een kennisinstelling, denken de onderzoeksorganisaties. Het is sterk de vraag of Wageningen UR onderzoekers over de vloer krijgt die uit dit noodfonds worden betaald. Het gaat namelijk relatief goed met de voedings- en veredelingsindustrie, de bedrijven in het Wageningse domein. Weliswaar hebben ze te maken met teruglopende export naar de Britse en Oost-Europese markt, maar dat valt in het niet bij de problemen van bedrijven in andere kennisregio's zoals Eindhoven. Zolang de opdrachtgevers van Wageningen onderzoek geen beroep doen op dit noodfonds, lijkt de recessie aan Food Valley voorbij te gaan. / HOP, AS

Uitgebreide reacties van de NWO, VSNU en KNAW op de crisismaatregelen staan op www.intranet.wur.nl.

RECLAMESPOT/ Als je het niet weet, zul je het waarschijnlijk niet herkennen. Maar de groene omgeving in het jongste tv-spotje van Ola, dat is Alterra. Preciezer: de binnentuin van Lumen. Afgelopen zaterdag werd het spotje er opgenomen. Komende zomer is het op televisie. Ola zocht een weelderig groen parkje om te filmen. Maar zo groen is het buiten nog niet. De tuin van Lumen bood uitkomst. Volgens de producenten is dat 'de mooiste binnentuin van Nederland'. Voor Alterra zit er ook nog iets feestelijks aan. Ergens deze zomer komt een grote vrachtwagen vol ijsjes voorrijden. Dag en tijdstip volgen nog. / RK

DREIJENBORCH EN
RITZEMABOSHUIS
SNEL GESLOOPT

Wageningen UR gaat drie gebouwen op de Dreijen zo snel mogelijk slopen. De Dreijenborch en het Ritzemaboshuis worden eerst afgebroken. Het Botanisch Centrum aan de Arboretumlaan 4 volgt waarschijnlijk in juli.

Voor de drie panden was al een sloopvergunning aangevraagd, maar met de daadwerkelijke sloop zou gewacht worden totdat gemeente en universiteit een intentieovereenkomst hadden gesloten. Dat is op 1 april gebeurd. Burgermeester Geert van Rumund en collegevoorzitter Aalt Dijkhuizen hebben afgesproken dat gemeente en Wageningen UR het gebied De Dreijen samen gaan ontwikkelen. De gemeente wil er woningen laten bouwen. Wageningen UR gaat de Dreijen gefaseerd verlaten en zal – afhankelijk van de recessie – in 2013 of 2020 het laatste gebouw daar sluiten. In de overeenkomst is vastgelegd dat de gemeente voorlopig niet zal aansturen op een monumentenstatus voor de overige gebouwen op de Dreijen. In ruil daarvoor zal Wageningen UR voor die panden voorlopig geen sloopvergunning aanvragen. / GvC

Frans Kampers: ‘Op termijn willen we een apart gebouw op de campus voor het technologiecentrum’

APPARATUUR VERZAMELD IN TECHNOLOGIE-CENTRUM

Wageningen UR wil een centrum voor geavanceerde technologie, CAT AgroFood, realiseren op Wageningen Campus. Daar moet alle meetapparatuur voor micro- en nanotechnologie worden gehuisvest, zoals NMR-apparatuur, elektronenmicroscopen en spectroscopische technieken.

Initiatiefnemer dr. Frans Kampers van het technologiecentrum heeft met de provincie Gelderland een subsidieaanvraag van 18,8 miljoen euro ingediend bij de Nederlandse regering in het kader van FES-regeling Sterke Regio’s. De regering besluit voor de zomervakantie over de subsidieaanvraag. ‘De signalen zijn positief’, zegt Kampers. Naast WUR-onderzoekers moeten ook startende bedrijfjes en onderzoekslabs van voedingsbedrijven gebruik gaan maken van het centrum. Ook MRI-scans voor gezondheid-onderzoek zullen, in samenwerking met het Edese ziekenhuis De Gelderse Vallei, in dit centrum worden uitgevoerd. In afwachting van de verhuizing van ATV naar de campus gaat het om een virtueel apparatuurcentrum, zegt Kampers. ‘In de eerste fase investeren we alleen in apparatuur en zorgen we voor ontsluiting van die dure onderzoeksfaciliteiten voor de industrie. Daarna denken we aan een apart gebouw op de campus, op loopafstand van de science groups en een bedrijfsverzamelgebouw voor die bedrijven die gebruik willen maken van het centrum.’ De gebruikers kunnen de dure apparatuur per uur huren en betalen. ‘Voordeel voor de bedrijven is dat ze de kosten zo kunnen delen.’ / AS

LVN’ERS UIT EDE NAAR WAGENINGEN

Wageningen UR overlegt met het ministerie van LVN over de komst naar Wageningen van circa twintig medewerkers van het Expertisecentrum LVN uit Ede. De medewerkers houden zich bezig met innovatieprojecten op het raakvlak van beleid, onderzoek en praktijk.

Door een reorganisatie van het ministerie wordt het Expertisecentrum, waar zo’n 110 mensen werken, opgegeven. De meeste ambtenaren verhuizen naar de directie Kennis van LVN in Den Haag, maar de praktijktak kan wellicht geïntegreerd worden binnen Wageningen UR. Tijdens de gesprekken moet duidelijk worden of het ministerie voldoende projecten blijft uitzetten voor deze groep medewerkers en of Wageningen UR ze een dienstverband aanbiedt. Ook de Haagse directies van het ministerie reorganiseren, vanwege de kabinetsafsprake dat het aantal rijksambtenaren moet worden verminderd. / AS

RADIX EN FORUM KRIJGEN STILTEKAMERS

Het nieuwe gebouw Radix van de Plant Sciences Group krijgt een stiltekamer. In deze ruimte op de begane grond kunnen mensen zich tijdelijk terugtrekken voor ‘beinning’. Ook Forum krijgt op termijn zo’n stiltekamer.

Beheerder Okko Kuiper van Radix spreekt bewust niet van gebedsruimte. ‘Als je er een gebedsruimte van maakt moet het ook aan bepaalde voorwaarden voldoen die het geloof aan zo’n ruimte stelt. Een moslim wil bidden op het oosten, een ka-

tholiek wil wierook, mirre en goud en een protestant wil geen beelden. Het moet zo veel mogelijk een neutrale, warme kamer worden.’ Die ruimte is al gevonden. Op de begane grond wordt een bestaande zaal omgebouwd tot twee kamers en een entree. De ene kamer is voor beinning, de andere voor moeders die willen kolven. De verbouwing moet nog plaatsvinden. Kuiper denkt dat alles uiterlijk in september klaar is. Naast Radix krijgt ook Forum een stilte-

ruimte. Maar dat kan volgens beheerder Joris Fortuin nog wel duren tot de oplevering van het nieuwe onderwijsgebouw Orion. Op dit moment zijn alle ruimtes in Forum in gebruik. De roep om stilleruimtes komt met name van de Progressieve Studenten Fractie. Fortuin: ‘Studenten hebben het aangekaart. Maar ook verschillende andere groepen. Zo’n type ruimte werd gemist in Forum. Dit is toch een hectisch gebouw. Een ruimte om je even terug te trekken is er niet.’ / RK

GRATIS/ De bibliotheek van de Leeuwenborch geeft tienduizend boeken weg. Op woensdag 1 april kwamen de eerste studenten en medewerkers van de Social Sciences Group kijken of er iets van hun gading bij zat. De schenking – alleen bedoeld voor maatschappijwetenschappers – is noodgedwongen; de bieb moet inkrimpen. / foto GA

ORION, DE GOOR 1, 6708 WH WAGENINGEN

Het nieuwe onderwijsgebouw gaat Orion heten. Dat heeft de raad van bestuur afgelopen maandag besloten op advies van de werkgroep onderwijs. Ook krijgen enkele wegen op de campus een nieuwe naam.

Orion is een sterke jager uit de Griekse mythologie en een helder sterrenbeeld aan de winterhemel. Andere mogelijke namen voor het tweede onderwijsgebouw waren Forum II, Agora, Akropolis en Helios. Forum II vond de werkgroep niet inventief en Agora is al in gebruik voor het gebouw van VHL in Leeuwarden. Ook Akropolis en Helios kregen onvoldoende steun. De gemeente Wageningen heeft besloten de wegen op de campus andere namen te geven. De Bornsesteeg en het oostelijk deel van de Droevendaalsesteeg blijven bestaan. Ter hoogte van Agrotechnion heet de Droevendaalsteeg voortaan Bornse Weilanden. Orion komt te liggen aan De Goor. De wegen in het westelijk deel van de campus, nu nog Born Zuid,

krijgen de namen Akkermaalsbos, Vijfde Polder, De Elst en Stippeneng. Het zijn cultuurhistorische namen, opgesteld door Luuk Keunen van de Wageningse leerstoelgroep Sociaal-ruimtelijke Analyse.

De nieuwe namen en postcodes worden pas na de verhuizing van de Plant Sciences Group ingevoerd, vermoedelijk op 1 september. / GvC

M.I.

Activisten van het Animal Liberation Front hebben gebouwen van Wageningen UR beklad en medewerkers bedreigd. Omwille van de veiligheid is de organisatie terughoudend met berichtgeving hierover. Aandacht zou immers kunnen leiden tot meer acties. Maar zwijgen heeft ook een keerzijde. Als alle instituten die met proefdieren werken zich stil houden, kan een onvolledig beeld ontstaan van de ernst van dieractivisme.

ZWIJGEN OVER ILLEGAAL DIERENACTIVISME?

door ALEXANDRA BRANDERHORST en GABY VAN CAULIL, foto BART DE GOUW

‘De relatie tussen mens en dier is aan het veranderen’

Verschillende medewerkers van Wageningen UR willen hun mening niet met naam en toenaam geven, uit vrees voor acties. Een anonieme onderzoeker:

‘Ik vind dit best heel moeilijk. Openbaarheid is in bijna alle gevallen het beste. Maar deze dieractivisten zijn best gevaarlijk. Dat heeft te maken met het ondemocratische karakter van deze groep, het ontbreekt er aan tegenkrachten. Deze groep trekt mensen aan die psychisch niet helemaal sporen. Ik ben er wel een beetje bang voor. Nu het vizier op Wageningen gericht is, ben ik het er mee eens om hier geen ruchtbaarheid aan te geven. Wel vind ik dat Wageningen UR zich meer bewust moet zijn van dit thema. Ze zou zich hierop zelfs kunnen profileren. De relatie tussen mens en dier is aan het veranderen. Dierenwelzijn is in de afgelopen tien jaar een belangrijke culturele beweging geworden, die in de sector zelf vaak wordt onderschat. Nu is het geen goed moment, maar in de komende jaren moet Wageningen de rol van productie- en proefdieren bespreken met stakeholders zoals de vleesindustrie en dierenbeschermingsclubs.’

‘De stem van het slachtoffer is doorslaggevend’

Dr. Martje Fentener van Vlissingen, directeur van het Erasmus Dierexperimenteel Centrum (EDC)

‘De laatste jaren hebben we er weinig last van, maar er zijn in het verleden weleens ac-

ties gericht op Erasmus MC. Zelf stond ik op een website voor de uitverkiezing van dierenbeul van de maand. Ik ben naar de civiele rechter gegaan en die heeft me in het gelijk gesteld. Uiteindelijk is de website opgeheven. De manier waarop onze in-

stelling achter de medewerkers staat, betekent veel op zo'n moment. Als instelling zijn we expliciet bereid om maatschappelijke verantwoording af te leggen over ons onderzoek. Bovendien willen we ons niet laten manipuleren door de activisten. Wij voeren dus een open beleid, maar de sfeer van dreiging hindert het publiek debat over dierproeven wel. Het blijft daarmee een duivels dilemma. Wat opvalt is dat de aangiftebereidheid van slachtoffers heel laag is. Als er bedreigingen in de huiselijk sfeer plaatsvinden, met haat en vernielingen, heeft dat enorme impact. Terughoudendheid van de pers is daarbij belangrijk, zodat mensen niet ongevraagd nog verder in beeld komen. De stem van het slachtoffer is doorslaggevend, want media-aandacht kan een escalerend effect hebben. Aan de andere kant hebben dergelijke acties nieuwswaarde en betreft het een maatschappelijk en politiek issue. Als niemand het erover heeft, ontstaat er geen getrouw beeld van de omvang en betekenis van dit soort acties. Pas sinds de acties zijn verhard, met brandstichtingen en dergelijke, staat het dieractivisme echt op de politieke agenda. Maar de activisten kunnen ook uit zijn op aandacht van de pers en als je die geeft, wordt dat beloond. Daarnaast kan media-aandacht voor instellingen of personen, die echt zijn getarget door activisten, veel reacties losmaken en tot sociaal isolement leiden. Het is een veelkoppig monster en activisten weten dat heel goed. Dat is waarom ze doorgaan met het belagen van mensen in de privésfeer.’

De ingang van het Bestuurscentrum werd eind januari beklad.

‘Organisaties willen niet te veel aandacht op zichzelf vestigen’

De voorlichtster van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)

‘Op deze vraag is geen pasklaar antwoord te geven. Daarnaast is het ook niet aan de AIVD om hier een uitspraak over te doen. De AIVD onderzoekt mogelijke dreigingen voor de democratische rechtsorde, zoals bijvoorbeeld gewelddadig dierenrechtenactivisme. Door de juiste dreigingsinformatie te geven, stellen we anderen in staat te handelen. Het daadwerkelijk beveiligen van organisaties of personen is geen taak van de AIVD. Behalve het geven van dreigingsinformatie, werken we ook aan het verhogen van

het veiligheidsbewustzijn. Door bijvoorbeeld presentaties aan bedrijven en organisaties te geven, ontstaat er een realistisch beeld van de werkwijze van de activisten. We geven ook tips hoe organisaties en personen zich daar het beste tegen kunnen beschermen. Door bijvoorbeeld geen privégegevens van medewerkers open en bloot op internet te zetten. Transparantie is een groot goed, maar aan de andere kant willen organisaties niet te veel aandacht op zichzelf vestigen, want daarmee kunnen ze activisten juist aantrekken.’

‘Media spelen activisten soms in de kaart’

Marja Zuidgeest, directeur van Vereniging Proefdiervrij

‘Dat is een heel moeilijke vraag. Proefdier-vrij is niet blij met dit soort acties. Wij willen ook graag dat dierproeven worden afgeschaft, maar wel op de democratische manier. Dankzij onze democratische aanpak daalt het aantal dierproeven in Nederland nog steeds. Onze motivatie om op te komen voor proefdieren halen we uit het respect voor het leven. De mens is ook een diersoort, dus daar moet je zorgvuldig mee omgaan. De illegale methodes van sommige groepen staan ons absoluut niet aan.

Als er geen maatschappelijke aandacht zou zijn voor proefdieren, kan ik me voorstellen dat mensen zo gefrustreerd raken dat ze naar rare middelen grijpen. Ook dan is het nog steeds niet goed te praten. Maar dat is helemaal niet het geval. Proefdieren staan al hoog op de agenda. Ik denk dat zulke acties het maatschappelijk debat geen goed doen. Je krijgt dan precies de tegengestelde reactie. Bedrijven en mensen die open over dierproeven zijn, worden kopschuw gemaakt. Maar de media spelen het soms wel in de kaart. Het is makkelijker om met brandstichtingen op tv te komen dan met zorgvuldig geplande legale acties.’

UIT 'T VELD

NIEUWS UIT DE WETENSCHAP

Deze snavel werd in oktober 1977 gevonden bij graafwerkzaamheden voor een metrolijn in Amsterdam. / foto Mardik Leopold

AMSTERDAMSE MEEUW BLIJKT REUZENALBATROS

Vogelaars wachten er al jaren op: wie spot de eerste levende albatros in Nederland. Waar de eerste dode albatros zich bevindt, staat nu onomstotelijk vast. Dankzij detectiveachtig speurwerk van Imares-bioloog drs. Mardik Leopold. De albatros ligt al decennialang in de collectie oudheden van de gemeente Amsterdam. Hij ging door voor meeuw.

In de collectie van de dienst monumenten en archeologie van de gemeente ligt al ruim dertig jaar de bovenste helft van een snavel van een grote vogel. Een meeuw, heeft men altijd gedacht. Maar dat blijkt niet waar. Het is de snavel van een albatros, de oudst bekende in dit geologisch tijdperk in ons land. En, met wetenschappelijke precisie, voor 48 procent zeker een vrouwelijke noordelijke koningsalbatros. De snavel dook in oktober 1977 op bij graafwerkzaamheden voor een nieuwe metrolijn. Op de plek, schuin voor het Centraal Station, was vroeger een havenbodem van het IJ. De vondst werd netjes opgeborgen in het depot. Daar lag het al die tijd stof te vangen. Totdat Leopold er lucht van kreeg. Leopold las over de snavel in een artikel in

het *Vogeljaar*. In een bijzin werd de vermeende meeuw als albatros ontmaskerd. Dat was het toverwoord voor Mardik, die ook voorzitter is van de Nederlandse Zeevogelgroep. Leopold nam vriend en kenner van zeevogelschedels Edward Soldaat mee naar Amsterdam om de snavel te bekijken. Dat was het begin van een lange speurtocht. Een wat uit de hand gelopen hobbyproject, erkent Leopold grif. Maar wel een wetenschappelijke speurtocht, die nu beschreven is in *Dutch Birding*. Dat het om een albatros ging, was Leopold en Soldaat meteen duidelijk. Maar welke? Al vrij snel kon de zoektocht worden beperkt tot de grote albatrossen van het genus *Diomedea*. Maar daarmee bleven nog zeven kandidaten over. Van die zeven heeft de noordelijke koningsalbatros de beste papieren. Het bewijs is gebaseerd op de afmetingen van de snavel. 'Standaard is om de lengte en de hoogte van de snavel te gebruiken voor determinatie. Maar we hebben geen ondersnavel en konden de hoogte dus niet meten. Daarom is de breedte genomen.' Zowel de lengte als de breedte van de snavel is vergeleken met die van 350 bekende vondsten van de zeven bestaande soorten reuzenalbatrossen. Voor de benodigde gege-

foto Hans Verlaet

vens nam Leopold de Nieuw-Zeelandse deskundige Chris Robertson in de arm. En voor de statistische analyse van al die gegevens werd Imares-collega Erik Meester aan het team toegevoegd. Ondanks al die inspanningen geeft de snavel niet al haar geheimen prijs. De noordelijke koningsalbatros is de meest

waarschijnlijke kandidaat, maar het kan ook een grote albatros zijn, of een tristan-albatros. Maar die kansen zijn aanzienlijk kleiner. Zelfs de Amsterdam albatros is niet uitgesloten. 'Dat is de natte droom van elke vogelaar. Die zitten op een van de onmogelijkste eilanden van de wereld. Daar zijn er nog maar zo'n 150 van. Als die nu in Amsterdam zou liggen, dat zou wel heel erg mooi zijn.' Leopold droomt nog iets verder. 'Misschien is dit wel de snavel van een nog onbekende en al uitgestorven albatrossoort. Dat is geheid *Nature*.' De afwijken- de afmetingen van de snavel geven volgens de bioloog aanleiding voor die mogelijkheid. De toekomst zal het leren. Want dat het raadsel wordt opgelost, staat vast. DNA-onderzoek kan uitsluitsel geven. Maar niet nu. Voor zulk onderzoek is op dit moment zoveel materiaal nodig dat er geen snavel meer overblijft. Resteert de vraag hoe de snavel in Amsterdam is terechtgekomen. Ook dat hebben Leopold en zijn groep uitgezocht. Vrijwel zeker is het beest meegenomen door zeelui. En dat moet dan weer tussen de vijftiende en de negentiende eeuw zijn geweest. De haven in Amsterdam werd in 1876 dichtgegooid. / **RK**

BACTERIEZEEP TEGEN ROOFDIEREN

***Pseudomonas*-bacteriën beschermen zich tegen hongerige belagers door de uitscheiding van zeepachtige verbindingen. Dat is een van de resultaten van het promotieonderzoek van fytopatholoog dr. Irene de Bruijn.**

In haar proefschrift richtte zij zich op twee nauw verwante zogeheten cyclische lipopeptides die geproduceerd worden door de bacterie *Pseudomonas fluorescens*. Tal van eencelligen maken gebruik van dergelijk zeepachtige stoffen om zich voort te bewegen, andere organismen binnen te dringen of zich vast te zetten en een biofilm te vormen. Bij het Laboratorium voor Fytopathologie staan ze vooral in de be-

langstelling vanwege hun beschermende eigenschappen voor voedselgewassen. Zo houdt *P. fluorescens* dankzij zijn uitscheidingsproducten de plantenziekte fytoftora weg bij tomaat. De Bruijn onderzocht welke genen de bacterie inzet om de lipopeptides massetolide en viscosine te produceren, en welke genen betrokken zijn bij de regulering van die aanmaak. 'Het is belangrijk het moleculaire mechanisme te achterhalen om de bacterie eventueel te ontwikkelen tot biologisch bestrijdingsmiddel', aldus De Bruijn. Haar onderzoek leidde tot de ontdekking van een reeks nieuwe genen. Ook slaagde ze erin om erfelijk materiaal voor de aan-

maak van lipopeptides over te zetten van de ene *pseudomonas*-stam in de andere, zodat het in de toekomst wellicht mogelijk wordt bacteriën lipopeptides te laten maken met extra beschermende eigenschappen. Moleculair genetisch onderzoek toonde verder aan dat de bacterie de productie van de zeepachtige verbindingen doseert aan de hand van prikkels van buitenaf. Een daarvan, ontdekte de De Bruijn samen met Amerikaanse collega's, is de aanwezigheid van eencellige 'roofdieren', protozoa die de *pseudomonas*-kolonies 'begrazen'. Deze predatie leidt tot het opvoeren van de zeepproductie – welk signaal daarvoor verantwoordelijk is, is nog

niet duidelijk – waardoor de protozoa openspatten. Dat is een effectief verdedigingsmechanisme, zo bleek uit een proef met *pseudomonas*-bacteriën die waren beroofd van de genen om viscosine en massetolide aan te maken. Zowel in het lab als in met protozoa verrijkte grond hadden die veel meer te lijden onder begrazing en kwamen ze in veel lagere dichtheden voor dan wel bewapende bacteriën. / **RN**

Irene de Bruijn is op dinsdag 31 maart gepromoveerd bij prof. Pierre de Wit, hoogleraar Fytopathologie

Dierentuinpopulaties verliezen in enkele generaties veel genetische diversiteit

HOBBYKIPPEN ONTERECHT GERUIMD

Hobbykippen speelden een marginale rol bij de verspreiding van vogelpest in 2003.

Dat concluderen Utrechtse en Wageningse dierwetenschappers in het vakblad *Preventive Veterinary Medicine* van deze maand. Uit een epidemiologische analyse van gegevens over de epidemie in 2003 blijkt dat de hobbykippen veel minder ontvankelijk waren voor besmetting door het virus dan kippen op landbouwbedrijven. Zes jaar geleden ontstond veel protest onder houders van hobbykippen toen hun dieren moesten worden gedood in het kader van de vogelpestbestrijding. / AS

DIVERSITEIT BEWAKEN IN DE DIERENTUIN

Dierentuinen en huisdierenfokkers kunnen de genetische diversiteit van ‘hun’ diersoorten beter beheren dan nu gebeurt. Dat concludeert ir. Pieter Oliehoek van de leerstoelgroep Fokkerij en genetica. Genetische diversiteit draagt bij aan het voortbestaan van populaties op langere termijn.

De belangrijkste strategie voor behoud van genetische diversiteit binnen een populatie is het minimaliseren van de verwantschap. Als dieren die weinig verwant zijn met de populatie als geheel relatief meer nakomelingen krijgen, is de genetische diversiteit in toekomstige generaties hoger. In het wild is daar niet op te sturen, maar onder gecontroleerde omstandigheden – in een dierentuin of fokprogramma – kan dat vaak wel. Fokkers van huisdieren doen dat aan de hand van stambomen: je fokt met dieren uit verschillende takken van de boom. Oliehoek merkt op dat die stambomen vaak gaten vertonen – sommige voorouders zijn onbekend. Vaak worden deze on-

bekende ouders als onverwant aangemerkt. Dat is onterecht, stelt dr. Piter Bijma, copromotor van Oliehoek. Die ontwikkelde een eenvoudige methode om verwantschappen in kaart te brengen, waardoor meer diversiteit behouden kan worden. Met behulp van stambomen en moleculaire merkers clusterde hij een populatie van de IJslandse hond op verwantschap. Zijn clusteranalyse laat zien welke dieren een lage verwantschap hebben met de populatie als geheel. Het is belangrijk dat fokkers die dieren gebruiken in hun fokprogramma. Heel belangrijk bij populaties in dierentuinen is kennis van de dieren die de populatie hebben gevormd, de *founders*. Dat zijn de dieren die in het wild zijn gevangen en die de dierentuinpopulatie hebben gemaakt. Oliehoek onderzocht de huidige genetische diversiteit van vijf dierentuinpopulaties ten opzichte van de diversiteit bij de founders. In alle gevallen bleken de populaties veel genetische diversiteit te hebben verloren. Hij ging ook na welke va-

riatie van de founders nog aanwezig was die je met een gericht fokbeleid terug zou kunnen krijgen. Via beheersmaatregelen kunnen dierentuinen ervoor zorgen dat groepen met lage verwantschap meer nakomelingen krijgen, zodat de diversiteit weer toeneemt. Dit vergt wel een omslag in het denken van fokkers. De aandacht gaat nu vaak uit naar inteelt, terwijl de focus zou moeten liggen op verwantschap. Voor een goed beheer van bedreigde populaties in gevangenschap zijn andere criteria nodig dan inteelt, stelt Oliehoek. Hij adviseert de methode van ‘optimale contributies’. Deze methode bepaalt het optimaal aantal nakomelingen van dieren op basis van verwantschap, waardoor je het verlies aan diversiteit ten opzichte van de beginsituatie minimaliseert. / AS

Ir. Pieter Oliehoek promoveert op 14 april bij prof. Johan van Arendonk, hoogleraar Fokkerij en genetica.

DE VERLEIDING VAN EEN HALFLEEG SCHAP

Halflege schappen in de supermarkt zijn net magneten, toont Wagenings consumentenonderzoek aan. Die laatste fles wijn op de bijna lege plank móet wel goed zijn, anders waren er toch niet zoveel van verkocht?

Deskundigen noemen dit het bandwagon-effect. Met de muziek meelopen, vertaalt dr. Erica van Herpen van Marktkunde en consumentengedrag de term. De gemiddelde consument koopt bij voorkeur artikelen die in trek zijn. Van Herpen schrijft erover in het jongste nummer van het *Journal of Consumer Psychology*. Van Herpen baseert zich op experimenten waarbij kopers onder gecontroleerde condities kunnen kiezen uit wijn van volle of deels lege schappen. De resultaten zijn duidelijk: we zijn kuddedieren. We pakken niet alleen eerder wijn uit een halfleeg schap, we vinden die wijn ook beter. Objectief gezien is dat onzin. We denken alleen dat die wijn beter is omdat al zoveel mensen voor ons zo’n fles hebben gekocht. Toch vindt Van Herpen niet dat consumenten in de war raken van halflege schappen. ‘Nee, waarom? Het geeft informatie als je voor zo’n schap staat en niet weet wat je moet kopen. Je lift mee op de collectieve kennis van anderen. Want bij die anderen zitten altijd wel een paar mensen die wél weten wat een goede wijn is.’ Overigens is het effect ook niet absoluut. Niet iedereen is een meeloper. Van Herpen denkt ook niet dat supermarkten doelbewust de schappen leeg houden om de vraag op te stuwten. ‘Ze proberen de schappen juist zo vol moge-

Consumenten kiezen vaak levensmiddelen die in trek zijn. Ze meten dat onder meer af aan de leegte van het schap. / foto GA

lijk te houden. Dat staat mooi. Bovendien kleeft er een risico aan bijna lege schappen. De vraag kan zo groot worden dat het product uitverkocht raakt. En dat levert teleurgestelde klanten op.’ Het meeloopeffect geldt overigens niet

voor alle producten. Voor kleding, auto’s, schoenen en sieraden geldt een omgekeerd effect. Wij kopen bijvoorbeeld liever geen kleren waar er al veel van zijn verkocht, want niemand wil op het werk gezien worden in hetzelfde truitje als een

collega. Dat is volgens Van Herpen bedreigend voor onze ‘unieke identiteit’. ‘In kledingwinkels proberen ze daarom bewust te voorkómen dat mensen denken dat iedereen er al in loopt.’/ RK

Alan's Tree. Een Engels vliegtuig schampte deze boom en stortte neer op het huis erachter. Er staat nu een nieuw huis.

Elbrich en Doreen zoeken de afdrucken van een Duits luchtafweerkanon, het zogeheten 'Dode Bomen'.

EEN BRUG TE VER

Op 17 september 1944 begon de Slag om Arnhem. In drie dagen landden ruim tienduizend man van de Britse *1st Airborne Division* ten noorden van de stad om de Rijnbrug in te nemen. Het grondleger zou dan naar het Duitse Roergebied kunnen doorstoten. Maar *Operation Market Garden* mislukte. De Duitse tegenstand was onverwacht sterk en de geallieerde

grondtroepen bereikten Arnhem niet op tijd. Na een week van hevige gevechten waren bijna 1500 geallieerden gesneuveld en meer dan 6500 van hen vermist of gevangen genomen. Aan Duitse kant kwamen naar schatting enkele duizenden soldaten om. In 1977 verscheen een waarheidsgetrouwe verfilming van de Slag om Arnhem: *A Bridge Too Far*.

Dode bomen langs de Dreijenseweg – een plek waar hevig is gevochten - zijn blijven staan ter nagedachtenis.

Een droppingzone waar Engelse vliegtuigen voedsel en munitie achterlieten voor de parachutisten. Het veld lag achter de Duitse frontlinie en de voorraden vielen in Duitse handen.

WANDELEN 'N SPOREN VAN

Een zondagse wandeling door Mariënborn saai? Niet als je weet dat je eigenlijk door het decor loopt van de oorlogsfilm *A Bridge Too Far*. De VHL-studenten Doreen Rutgers en Elbrich van der Velde zochten in het gebied naar herinneringen aan de Slag om Arnhem in 1944, en vonden er tientallen. Van Britse batterijtjes in het zand tot bomen waar de doden onder begraven lagen.

door ALEXANDRA BRANDERHORST,
foto's BART DE GOUW

Op de bast van een grillig gevormde berk zit een houten kruisje geprikt. En aan zijn voet staat er nog één. 'In remembrance' staat erop. 'Deze boom wordt Alan's Tree genoemd', vertelt Elbrich. In de bosjes aan de overkant stond Duits afweergeschut. Toen een Engelse piloot daardoor werd geraakt, probeerde hij neer te storten op de Duitsers. 'Maar hij kwam via de boomtop op het huis daarachter terecht.' Doreens ouders en oma hebben in Arnhem gewoond. 'Mijn oma ook tijdens de oorlog. Maar pas als je je erin gaat verdiepen, besef je wat hier allemaal is gebeurd', vertelt ze. Net als Elbrich is ze vierdejaarsstudent Bos- en natuurbeheer aan Van Hall Larenstein in Velp. De twee zijn voor de minor Landschapsgeschiedenis in opdracht van Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen in het recente verleden van het gebied Mariënborn gedoken. 'Zo'n tachtig procent van de mensen die hier zijn gekomen om dit gebied te bevrijden, heeft het niet gehaald. Ongelofelijk', zegt Elbrich. Ze vindt vooral de foto's van de soldaten – gemaakt voor de Slag om Arnhem - aangrijpend. 'Wij weten de afloop en dan zie je die jongens van onze leeftijd zo vrolijk met een sigaret in hun mond voor die vliegtuigen staan. Zo van: we gaan op pad jongens! Of soms vind je een foto van iemand waar je eerder over gelezen hebt. Dan realiseer je je dat het ook een echt persoon is geweest, niet alleen een naam uit een boek.'

OPGESTAPELDE LICHAMEN

We fietsen door een gebied met glooiende velden doorkruist door beukenlanen. Er staan wat paarden te grazen, verder niks bijzonders. Maar, vertellen de studentes, op deze velden dropten Engelse vliegtuigen voedsel en munitie voor de parachutisten. Helaas kwamen

naamde FLAK-geschut.

Twee half vergane Engelse batterijtjes.

TUSSEN N OORLOG

de pakketten achter de frontlinie terecht, zodat ze in Duitse handen vielen.

De bomen langs de voormalige droppingzones zien er recht en stevig uit. Toch is het hout onverkoopbaar. Elbrich: 'In de wijde omgeving zijn zoveel kogels en granaatscherven in het hout terecht gekomen; als je dat in een zaagmachine stopt, loopt ie vast.'

Een stukje verderop wijzen Doreen en Elbrich naar een onopvallende plek aan het einde van een beukenlaantje. Daar op de hoek werden de Duitse doden tijdelijk op een hoop gelegd. Ook waren er overal veldgraven van Britse soldaten. 'Moet je je voorstellen dat overal, in de bossen en op de akkers, houten kruizen stonden die inderhaast waren neergezet', zegt Elbrich. De stofelijke resten zijn later overgebracht naar militaire begraafplaatsen.

De grootste verliezen in Mariënborn werden geleden langs de Dreijenseweg naar Oosterbeek. 'De Engelsen moesten deze weg oversteken om bij de brug in Arnhem te komen. Maar de Duitsers lagen aan de andere kant van de weg. Dat ligt hoger, dus de geallieerden konden makkelijk onder vuur worden genomen', vertelt Doreen.

SCHUILKUIL

Er zijn veel persoonlijke verhalen over deze gevechten bewaard gebleven, bijvoorbeeld in het boek *Oogetuigenverslagen van de Slag om Arnhem*. Doreen: 'Ze hadden niks dan een boomstammetje waar ze achter konden liggen, over de weg reden tanks heen en weer.' Sommige soldaten maakten geïmproviseerde schuttersputjes, vult Elbrich aan. 'Met een handschepje groeven ze snel even een kuil. Die was dan dik een meter diep, zodat je er op je hurken in kon zitten en er net uit kon kijken. Het stelde eigenlijk weinig voor.' Om ons heen zien we verschillende ondiepe gaten en kuilen, die misschien ooit iemands leven hebben gered. Na een flink eind fietsen komen we in het bos bij twee diepe kuilen die zeker levens hebben gered. Na de slag hielden zich daar tien Engelsen schuil. Twee maanden zaten ze er in de kou. Ze kregen eten van mensen uit de omgeving. Pas in december wisten ze te ontsnappen. 'Het schijnt dat de Duitsers hier een paar dagen nadat de Engelsen wegwaren nog een keer doorheen zijn getrokken. Ze hebben geluk gehad dat ze net op tijd weg waren', vertelt Elbrich. 'Na de oorlog werden in de kuilen munitie en wapens gevonden die ze achter moesten laten.' Ze vindt iets tussen het mos. Even houden we onze adem in, maar het is een leeg pakje vruchtensap van de Lidl. 'Van de Duitsers', grappen we. <

LANDSCHAP VERTELT EEN VERHAAL

Geldersch Landschap wil samen met andere organisaties in Gelderland de sporen van de Tweede Wereldoorlog in het landschap vastleggen. 'Kenniss van de recente geschiedenis verdwijnt snel. We willen plekken in onze terreinen die een rol speelden in de oorlog op de kaart zetten, zodat er bij het beheer rekening mee kan

worden gehouden. Zo kunnen deze plekken ook in de toekomst hun verhaal vertellen', aldus Ciska van der Genugten van Geldersch Landschap en Kasteelen. De provincie Drenthe heeft al een voorbeeld gegeven met de website www.sporenvandoorlog.nl.

Doreen en Elbrich aan de rand van een kuil waarin zich na de Slag om Arnhem een groep Britten schuilhield. Na twee maanden konden ze ontsnappen.

Van der Sar: I don't love my wife by the kilo

DUTCH MOSQUES SAVE SOCIETY MILLIONS OF EUROS

Dutch mosques save Dutch society about 150 million euros a year on social services. And that's a conservative estimate, says Wageningen alumnus Jaap van der Sar. On Friday 20 March, Van der Sar and his colleagues at Oikos presented the Dutch Ministry of Home Affairs with their analysis of the social services provided by sixteen of the 475 mosques in the Netherlands.

The research team from Oikos (an ecumenical foundation that promotes social justice and sustainable development worldwide) used a 'social return on investment monitor' developed by Van der Sar to highlight what volunteers contribute to society by quantifying it in money terms. 'Although money is only the crudest way of measuring this: the real value is much greater. I don't love my wife by the kilo', says Van der Sar.

In 2007, Van der Sar and his team visited sixteen Dutch mosques and interviewed imams and volunteers about the activities organized in their communities. To calculate the return on investment, they counted only social services and activities of kinds that are also offered by other social services providers, and they 'priced' the hours spent by volunteers at the going rate paid by organizations such as the *thuiszorg* (home care services).

The sixteen mosques proved to be busy hubs of their communities, organizing a wide range of activities including festivals, courses on Dutch language and on the political system, childcare classes, skating excursions, swimming lessons for women, career guidance for young people, visits to the elderly, and collections for local food banks. Organizing all this took up just over 270 thousand hours of volunteers' time –

Gezellig, a meal at the mosque in The Hague. / photo Nationale Beeldbank

which would cost 5.2 million euros if it had to be paid for at going rates. Oikos has done similar studies on several churches and, most recently, Youth for Christ. The report *Valuing Mosques* was commissioned by the Ministry of Home Affairs in order to get a better idea of what actually goes on at mosques. 'We've had some strongly negative reactions', says Van der Sar. 'But perhaps the most worrying thing is that I was prepared for that.

Hardly any objections are raised when you point out how much Youth for Christ does for society, but you get a flood of negative reactions when you dare to say something positive about the mosques.' Meanwhile in Wageningen, the Muslim community has asked the municipal council for moral support for establishing a mosque of its own. The Schimmelpenninck building, where the community has been temporarily housed, has been sold

off by the Council and must soon be vacated. The community includes many Wageningen UR students and – unusually – conducts activities in English. 'We want an integrated mosque where foreign students can meet local people', explains Mateen Ahmad, chairperson of the International Islamic Centre Wageningen. 'We believe that our activities are of social value too. We run courses and we promote integration by organizing intercultural encounters.' / CMcG

BACTERIA SOAP KILLS PARASITES

Pseudomonas bacteria defend themselves against hungry attackers by excreting soapy substances. This is one of the results of phytopathologist Dr. Irene de Bruijn's PhD research.

In her thesis, De Bruijn focused on two closely related 'cyclic lipopeptides' produced by the *Pseudomonas fluorescens* bacteria. Numerous single-celled organisms make use of this kind of soapy substance to move, to penetrate other organisms, or to attach themselves and form a biofilm. They are of interest to the Phytopathology Laboratory chiefly because of their protective properties for food crops. For example, thanks to its excretory products, *P. fluorescens* keeps the phytophthora plant disease away from tomato plants.

De Bruijn investigated which genes the

bacteria use to produce the lipopeptides massetolide and viscosin, and which genes are involved in regulating this production. 'It is important to identify the molecular mechanism to open up the possibility of developing the bacteria into an organic pesticide', says De Bruijn. Her research led to the discovery of a series of new genes. She also succeeded in transferring genetic material for forming lipopeptides from one pseudomonas strain to the other, which means it might be possible in future to cause bacteria to produce lipopeptides with extra protective properties. Molecular genetic research has also revealed that the bacteria dose the production of the soapy connective substance in response to outside stimuli.

One of these, De Bruijn and her American colleagues discovered, is the presence of single-celled 'scavengers', protozoa which 'graze' on colonies of pseudomonas. This predation leads to increased soap production – which signal is responsible for this is not yet clear – causing the protozoa to burst open. The effectiveness of this means of defence was revealed by a test with pseudomonas bacteria which were robbed of the genes to produce viscosin and massetolide. Both in the lab and in soil enriched with protozoa, these bacteria suffered far more from grazing and were present in far lower densities than the bacteria that were armed against the protozoa. / RN Irene de Bruijn received her PhD on Tuesday 31 March from Pierre de Wit, Professor of Phytopathology

APRIL FOOL!

The Netherlands' biggest Press Agency, ANP, picked up on the news that Wageningen UR was going to turn down the thermostat by 1.4 degrees. The campus shop in the Forum reported that dozens of people called in to buy the cut-price sweaters. And the editor was phoned by someone looking for sustainability coordinator Anne-Marie Windt... But she doesn't exist. And sadly, nor does the reduction on the sweaters. Last week's bulletin was an April Fool's joke. Callers at the WUR shop were offered a sweet by way of compensation. / GvC

SNAPPED

WHO?
Saba Samuel from Eritrea studies Post harvest technology and logistics at Van Hall Larenstein Wageningen.

WHAT HAVE YOU BEEN DOING IN THE FORUM?
'I was analysing a database, but it wasn't difficult, so I was chatting with a fellow student about corridor life.'

CORRIDOR LIFE?
'Just some good and bad sides of it. Now we were talking about the information that's only available in Dutch. For example, the catering list – you don't know what you're ordering. The English part of the VHL intranet doesn't contain all the information either. But can I see your notes? ...Oh no, they're in Dutch.' / SvG

SHOULD WE KEEP QUIET ABOUT ILLEGAL ANIMAL ACTIVISM?

Activists from the Animal Liberation Front defaced Wageningen UR buildings and threatened staff members. For security reasons, the organization has been cautious about publicizing this. After all, attention could lead to further action of this sort. But there's a flip side to keeping quiet too. If all the institutes which work with lab animals keep mum, we cannot get a full picture of the seriousness of animal activism.

Some Wageningen UR staff prefer not to give their names with their opinions, for fear of being targeted. An anonymous researcher: 'I really find this very difficult. It is nearly always best to be open. But these animal activists are quite dangerous. That is because of the undemocratic nature of this group, which lacks internal opposition to give it balance. It's a group that attracts people who are psychologically somewhat off-balance, and I am a bit scared of it. Now that they have turned their attention to Wageningen, I am in favour of not giving this a lot of publicity.

I do think that Wageningen UR should become more aware of this theme. They could even make a name for themselves in this area, as the relationship between humans and animals is changing. Over

the last ten years, animal welfare has become a significant cultural movement, which is often underestimated in the sector itself. This is not the right moment, but in the coming years Wageningen should discuss the role of production and laboratory animals with stakeholders such as the meat industry and the animal protection groups.'

'Media sometimes play into activists' hands'
Marja Zuidgeest, director of *Proefdiervrij*, the Dutch Association for replacement of Animal Testing: 'That is a very difficult question. *Proefdiervrij* is not happy with this sort of action. We also want to see animal testing done away with, but in a democratic way. Thanks to our democratic approach, the number of animal tests in the Netherlands is still going down. Our motivation for standing up for laboratory animals is based on a respect for life. Human beings are a species of animal too, so you should treat them with consideration. The illegal methods used by some groups do not appeal to us at all.

If society was paying no attention to the issue of animal testing, I could imagine that people could get so frustrated that they would resort to some strange

approaches. Although even then, it is inexcusable. But this is absolutely not the case. Animal testing is high on the agenda.

I don't think that actions like these are good for public debate on the issue. You get just the opposite reaction. Companies and people who are open about animal testing become reticent. But the media play a role sometimes too. It is easier to get on TV by setting fire to something than with carefully planned legal actions.'

'The wish of the victim is decisive'
Dr Martje Fentener van Vlissingen, director of the Erasmus Animal Experiment Centre (EDC): 'In recent years we haven't been bothered much, but in the past Erasmus MC has been targeted. I was even on a website for the election of 'animal torturer of the month'. I took it to the civil court and won the case. The website was eventually taken offline. The way our organization supports its staff means a lot at such a time. As an organization we are explicitly willing to be accountable to society for our research. And we don't want to let ourselves be manipulated by the activists. So we have a policy of openness, but the atmosphere of threat does hinder public debate about animal testing. So it remains a fiendish

dilemma. It is striking that victims are very unwilling to report the actions. If threats are made to homes, with hate and vandalism, it has an enormous impact.

The discretion of the press is then important, so that people are not forced into the public eye. The victim's wish is decisive, because media attention can lead to escalation.

On the other hand, actions like this have news value, and a social and political issue is at stake. If nobody talks about it, then we can't get a true picture of the scale and significance of this sort of action. It is only since the activism got tougher, with actions like setting fire to property, that animal activism really got onto the political agenda.

But the activists might also be out for media attention, and if you give it to them, you reward them. What is more, media attention for the targeted institutions and people can stir up a lot of reactions and lead to social exclusion. It's a many-headed monster, and the activists are very well aware of that. That is why they carry on harassing people in their private lives.' / By Alexandra Branderhorst and Gaby van Caulil

GREEN MESSAGE/ What do you want to protect against climate change? Write it in green paint on the palm of your hand, and we'll take a photo of it. Last week's action by HappyJMA and the Wageningen Environment Platform (WEP) at the Forum was as simple as that. GreenFinger is an international initiative to urge world leaders to take the battle against climate change seriously. The photos are being collected on www.mygreenfinger.org. There are already more than 2600 photos. At the Forum, a few dozen Wageningen students took the trouble to paint their palms. They want to protect things like forests, flowers, smells and food. And one student kept it very close to home: 'my newborn nephew'. / RK, photo GA

A STAR CHOICE: ORION

The new education building is going to be called Orion, the executive board decided last Monday on the advice of the education work group. Several roads on campus will be getting new names as well.

Orion is a mighty hunter in Greek mythology, and a clear constellation in the winter sky. Other possible names for the second education building were Forum II, Agora, Acropolis and Helios. The board thought Forum II was unimaginative, and Agora is already in use for the VHL building in Leeuwarden. There weren't many votes for Acropolis or Helios either.

Meanwhile, Wageningen municipal council has decided to change the names of the roads on campus. De Bornsesteeg and the eastern end of De Droeendaalsesteeg will keep their names. But near the Agrotechnion, De Droeendaalsesteeg will become De Bornse Weilanden. Orion will be on De Goor. The roads at the western end of the campus, now Born Zuid, will be called Akkermaalsbos, Vijfde Polder, De Elst and Stippeneng. These cultural-historical names were lined up by Luuk Keunen of the Wageningen chair group Social-spatial analysis. The new names and postcodes will be introduced after the Plant Sciences Group has moved, probably on 1 September. / GvC

It's clear: we are
herd animals

QUIET ROOMS

The Plant Sciences Group's new Radix building is going to have a quiet room. People will be able to retreat to this room on the ground floor for a moment of 'reflection'. The Forum will be getting a quiet room in due course, too.

Radix facility manager Okko Kuiper deliberately does not talk in terms of a prayer room. 'If you make it a prayer room, then you start having to meet various religious criteria for such a room. A Muslim wants to pray facing East, a Catholic wants incense, a Protestant doesn't want any images. As far as possible, it should be a welcoming and neutral room.'

A room has already been found on the ground floor, and it will be turned into two rooms with an entrance hall. One room is for reflection, the other for mothers who want to express milk. The alterations are still to be made, and Kuiper thinks it will all be ready by September at the latest.

The Forum has plans for a quiet room too. But facility manager Joris Fortuin says that might take until the new education building – Orion – is finished. At present all the rooms in the Forum are in use. The call for quiet rooms comes mainly from the Progressive Students Party. Fortuin: 'Students raised this issue But so did several other groups. People feel the lack of that sort of space in the Forum. It is rather a hectic building, and there's nowhere you can retreat to for a little while.' / RK

EQUIPMENT BANK

Wageningen UR wants to establish a centre for advanced technology – CAT AgroFood – on the Wageningen campus. The centre will house all the measuring equipment for micro and nano technology such as NMR equipment, electronic microscopes and spectroscopic technology.

Together with Gelderland Province, initiator Dr. Frans Kampers of the technology centre has applied for a government grant of 18.8 million euros from FES funds for strengthening regional economies. The government will decide on the grant before the summer vacation. 'The signals are positive', says Kampers.

Besides WUR researchers, the centre is to be used by starter companies and the research laboratories of food companies. MRI scans for health investigations will also be carried out in the centre, in collaboration with the Gelderse Vallei hospital in Ede. For now, it's a virtual equipment centre, says Kampers. 'In the first phase, we will only invest in equipment and we will make sure that these expensive research facilities are opened up to industry. After that we will think about a separate building on campus, at walking distance from the science groups, and accommodation for companies wishing to make use of the centre.' / AS

IMARES: WRONG APPROACH TO PORPOISE PROBLEM

The Dutch parliament wants to see measures in place by the summer to ensure that no more porpoises end up in fishing nets. The use of gillnets in particular has to be controlled. But this will be 'a complicated story', says Mardik Leopold of Wageningen Imares.

The parliament wants steps taken within two months so that there will be ninety percent less bycatch of porpoises next year. They want to start by tackling gillnet fishing. Leopold: 'I appreciate that the politicians want to do something. But this motion has come very early. Gillnet fishing is a basket term. There are some

sweeping statements being made now. But we are always very careful about making accusations. We can't say 'they are the ones to blame.'

Last winter several dozen mutilated porpoises were washed up on the North Sea coast. The Public Prosecution Service was considering launching a criminal investigation. But this was abandoned last week after tests by the Dutch Forensic Institute (NFI), which revealed that the porpoises were dead before they were mutilated. Their injuries were thought to have been caused by ships' rudders.

Imares experts think this theory is nonsense. Leopold and his colleague Bram Couperus are convinced that the porpoises were the victims of bycatch by fishing boats – although there is no suggestion that this was deliberate.

A total ban on gillnet fishing is not a solution, thinks Leopold. 'That would be the end of the fisheries.' He is much more in favour of looking for specific solutions for particular times and places. 'We know when it happens: in midwinter, from December to March, when masses of porpoises gather off the coast and are washed ashore, dead.' / RK

The lonely bottle that must be good. / photo GA

A HALF-EMPTY SHELF IS IRRESISTIBLE

Half-empty shelves in the supermarket work like magnets, Wageningen consumer research has shown. That last bottle of wine left on the shelf must be good, mustn't it? Otherwise it wouldn't be the only one left.

Experts call this the bandwagon effect. The average consumer goes for products that are in demand. Dr. Erica Herpen of Market Research and Consumer Behaviour has published an article about this in the latest issue of the *Journal of Consumer Psychology*.

Van Herpen bases her claim on experiments in which consumers choose under controlled conditions between wine from full shelves and wine from half-empty shelves. The results are clear: we

are herd animals. Not only do we take the wine from the half-empty shelf, but we also think it is better. Objectively, this is nonsense. We just think the wine is better because so many people have already bought a bottle.

Yet Van Herpen doesn't believe that people are misled by half-empty shelves. 'No, why? It gives you some information to go on if you are standing in front of a shelf and you don't know what to choose. You piggyback on the collective knowledge of others. Because among those others there are always one or two people who do know which wine is good.' In any case, the effect doesn't always apply. Not everyone is a follower.

Nor does Van Herpen think that super-

markets deliberately keep shelves a bit empty to boost demand. 'No, they try to keep them as full as possible. That looks nice. And anyway, there's a risk attached to almost empty shelves. The demand can be so big that the product sells out, and then you get disappointed customers.'

The bandwagon effect does not apply to all products, though. With cars, shoes and clothes, the opposite effect is at work. We would rather not buy clothes that have already sold well, because we don't want to be seen at the office in the same top as a colleague. According to Van Herpen, that would undermine our 'unique identity'. 'Fashion stores consciously try to prevent people from getting the idea that everyone is already walking around in their clothes.' / RK

EDUCATION

Mail onderwijsberichten uiterlijk maandag 09.00 uur naar resource@wur.nl, met als onderwerp 'Education'. De lengte is hooguit 100 woorden.
Submit education announcements before Monday 09.00 to resource@wur.nl, with header 'Education'. The announcement doesn't exceed 100 words.

Info day MSc thesis subjects

The sub-department of Environmental technology organizes an information afternoon for MSc students who are interested in doing an MSc thesis in Environmental Technology. Date: Wednesday April 8 from 16.00-18.00 h. Venue: Biotechnion, 7th floor, coffeecorner. Information: www.ete.wur.nl.

Environmental sciences

Aquatic ecology and water quality management

Thesis market

We offer theses and internships varying from fieldwork, and lab experiments to modeling of lakes and coral reefs. To show you what kind of research we work on and to

inform you about possible thesis topics we organize an informative meeting. After an introduction by Prof. Marten Scheffer different thesis options will be presented. You'll have plenty opportunity to exchange ideas with professors and PhD students while enjoying snacks and drinks. Date: Thursday 16 April 15.30 hrs. Venue: Lumen, Woltersonplein (the balcony in the first garden). Info: www.dow.wau.nl/aew/, edwin.peeters@wur.nl or bart.elmans@wur.nl.

Hydrology and quantitative water management

Colloquium

Jouke Bouman: Spatial precipitation from gauges and radar, modeled with the TOPMODEL for the upper Ourthe catchment. Language: Dutch. Date: Thursday 9 April, 14.30-15.15 hrs. Venue: C45 (A109) Atlas Building.

Land Dynamics

LAD22306: Geology, Soils and landscapes of the Rhine-Meuse Delta

This course gives an introduction to the geology and geomorphology of the Rhine-Meuse Delta. Attention will be given to soil formation processes as well as past and present linkages with land-use in the Netherlands. The course is given in the 5th period in weeks 39-42 and consists of lectures in combination with field practicals in various landscapes within the Rhine-Meuse delta. Please register before April 13. Note: the course will be given in Dutch. Info: marthijn.sonneveld@wur.nl.

Plant sciences

Plant Production Systems

MSc-thesis subject: Climate change and impacts on crop phenology

To carry out impact assessments of climate change on European agriculture, crop growth models can be used. Lengths of growing seasons and locations of suitable areas to grow crops are important input parameters for those models, both are strongly influenced by changes in climatic conditions. Unfortunately, information concerning length of growing seasons and suitability is often lacking for many areas. The aim of this research is to develop a general method to estimate, based on climate data, lengths of growing cycles and suitability of areas for crop growth for various crops. During this MSc thesis you will carry out literature research, analyze climate data in relation to observed phenological data and apply the developed method to assess possible effects of climate change on European agriculture. Info: lenny.vanbussel@wur.nl.

Social sciences

Rural history

Course Agrarian History

During the fifth period, starting from Tuesday 29 April the course Agrarian History (RHI 50506) will start again; teacher is dr ir Jan Bieleman. Classes will be given in the

(ADVERTENTIES)

Forum Opening Hours

The Building

Monday to Friday
from 8 am – 11 pm
Saturday and Sunday
from 10 am – 5 pm

During working hours, the building is open to the public. After working hours, entrance is only possible with a WUR card.

The Library

Monday to Friday
from 8 am – 10 pm
Saturday
from 10 am – 5 pm
Sunday
from 10 am – 3 pm

Irregular Opening Hours during Easter and May Holidays 2009

	Forum building	The Library	Student Desk	WURshop	VHL
Good Friday 10 April	8 am – 11 pm	8 am – 5.30 pm	Closed	Closed	Closed
Saturday 11 April	10 am – 5 pm	Closed	Closed	Closed	Closed
Easter Sunday 12 April	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Easter Monday 13 April	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Wednesday 29 April	8 am – 11 pm	8 am – 5.30 pm	9 am – 2 pm	9 am – 4 pm	8 am – 8 pm
Queensday 30 April	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Friday 1 May	8 am – 11 pm	8 am – 5.30 pm	Closed	Closed	Closed
Saturday 2 May	10 am – 5 pm	Closed	Closed	Closed	Closed
Sunday 3 May	10 am – 5 pm	Closed	Closed	Closed	Closed
Monday 4 May	8 am – 11 pm	8 am – 4 pm	Closed	9 am – 4 pm	Closed
Tuesday 5 May	Closed *	Closed	Closed	Closed	Closed

* Entrance is only possible with a WUR card

Restaurant and Grand Café are closed Saturday 11 April through Easter Monday 13 April and Queensday 30 April through Liberation Day Tuesday 5 May

de Volkskrant Studenten 50% korting

Neem een abonnement

■ Surf naar volkskrant.nl/studenten

(dit aanbod geldt alleen voor uitwonende studenten t/m 27 jaar)

volkskrant.nl/studenten

Willen weten. de Volkskrant

diversity works

14 & 15 april 2009
Passenger Terminal Amsterdam

Dé carrièrebeurs voor hoogopgeleide vrouwen en hoogopgeleid multicultureel talent (m/v).

www.diversityworks.nl

Leeuwenborch, in room C75 on Tuesday mornings from 10.30 to 12.15 hours and Thursday mornings from 10.30 to 12.15 hours. The course is a 6-credits course (RHI 50506), yet it is possible to do it partly as a 3-credits course (RHI 50503). A study prospectus can be obtained from the secretariat of the Rural History Group, Leeuwenborch, room 3052. For further information, please contact: jan.bieleman@wur.nl.

Graduate schools
MANSHOLT GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES

Multidisciplinary Seminar
On April 15, 15.00 hrs, there will be a Mansholt Multidisciplinary Seminar by Ekaete Udong (Sociology of consumers and households group) on "strategies of fish traders in Ibaka, Niger Delta, Nigeria in coping with cultural and institutional constraints". Venue: C69, Leeuwenborch (building 201).

www.proefschriften.nl

www.phd-thesis.nl

COLOFON

Resource, Weekblad voor Wageningen Universiteit en Researchcentrum, is het weekblad voor personeel en studenten van Wageningen UR.
Uitgever/ Wageningen UR.
ISSN/ 1874-3625.
Redactieadres/ Bornsesteeg 47, 6708PD Wageningen, tel. 0317 484020, e-mail resource@wur.nl; secretariaat Thea Agba-Kuijpers.
Redactie/ Gaby van Caulil (hoofd-redacteur), tel. 0317 482997, e-mail gaby.vancaulil@wur.nl; Lieke de Kwant (eindredactie), tel. 0317 485320, Alexandra Brandhorst (onderwijs, studenten-nieuws, VHL), tel. 0317 481725; Roelof Kleis (economie, omgeving, ecologie, maatschappij), tel. 0317 481721; Albert Sikkema (plant, organisatie), tel. 0317 481724; Hans Weggen (service), tel. 0317 485272; Hans Wolkers (dier, voeding), tel. 0317 481721.
Studentredactoren: Maarten van den Berg, Anneloes Dijkstra, Stijn van Gils, Christoph Janzing, Tom Rijntjes, Marlot Roelofs, Barbara Tielemans.
Freelance medewerkers: Wim Bras (VHL), Alice van Ginkel, Yvonne de Hilster, Laurien Holtjer, Hanneke Marcelis (website), Clare McGregor (international pages), Nicolette Meerstadt, Rik Nijland, Joris Tielens. Landelijk nieuws: Hoger Onderwijs Persbureau.
Foto's/ Guy Ackermans, bvBeeld,

Bart de Gouw, Hoge Noorden, Lineair, Ruben Smit, Theo Tangelder, Martijn Weterings.
Illustraties/ Henk van Ruitenbeek, Guido de Groot
Vormgeving/ Hans Weggen (basis-vormgeving OfD, Loek Kemming).
Redactieraad/ dr. ir. Ernst van den Ende (voorzitter), ir. Martijn de Groot, ir. Marianne Heselmans, dr. Patrick Jansen, Marloes van der Kamp, Mascha Rasenberg, prof.dr. Cees van Woerkum en Judit Zijlstra
Druk/ Dijkman Offset BV.
Abonnementen/ Studenten van Wageningen Universiteit en personeel van Wageningen UR krijgen Resource gratis; anderen kunnen zich abonneren. Abonnements-prijs Nederland €58,00 (buitenland €131,50) per jaar. Inl: tel. 0317 484020. Een abonnement wordt automatisch verlengd tenzij uiterlijk een maand voor het eind van de lopende abonnements-periode schriftelijk is opgezegd.
Advertenties intern/ Onderdelen van Wageningen UR kunnen tegen gereduceerd tarief adverteren in Resource. Inl: Elisa Salentijn, tel. 0317-482519.
Kleintjes is de rubriek voor niet-commerciële advertenties en dienen contant te worden betaald.
Advertenties extern/ Van Vliet, bureau voor media-advies, Passage 13, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort, tel. 023 5714745.

NAMEN

Afscheid

Gon van Laar

Na het 'dienen' van 5 hoogleraren, prof. Reinders-Gouwentak, prof. De Wit, prof. Rabbinge, prof. Kropff en prof. Meinke, sluit Gon van Laar op 17 april haar loopbaan af. Gon begon (1962) bij de vakgroep Plantkunde van de LH. Haar echte loopbaan begon in '71 bij de vakgroep Theoretische Productie-Ecologie (TPE) van Kees de Wit. Binnen de systeemanalyse werd ze de spil in het raderwerk dat zorgde voor onderhoud, verbetering en verspreiding van het instrumentarium voor en de 'kunst' van gewasgroeisimulatie. Haar naam blijft verbonden aan FORTRAN Simulation Environment (FSE) en FORTRAN Simulation Translator (FST). Ze was de trekker van de vele cursussen in gewasgroeisimulatie gegeven in Wageningen en in heel veel 'buitenlanden', waarbij ze fungeerde als kwartiermaker, en zorgde dat de logistiek in orde bleef. Gon heeft een cruciale rol gespeeld binnen de langdurige samenwerking tussen Wageningen en het International Rice Research Institute. Daarnaast was Gon stimulator van en procesbewaker bij veel publicaties van TPE en opvolgers: Ze was mede-editor van de serie Simulation Monographs (gewasgroeisimulatie) en mede-auteur van publicaties op dat gebied. Tenslotte hebben generaties promovendi geprofiteerd van haar kennis bij het drukklaar maken van hun proefschriften. Als erkenning voor haar vele kwalitatief-hoogwaardige bijdragen aan onderzoek en onderwijs werd Gon in 1997 door de Landbouwuniversiteit Wageningen onderscheiden met de loopbaanprijs. Gon, bedankt voor alles en het ga je goed. Namens de leerstoelgroepen Plantaardige Productiesystemen en Gewas- en Onkruidecologie

Herman van Keulen en Henriëtte Drenth

Awards

The Resource Ecology Group has bestowed two awards onto MSC students during a festive event last week. **Judith Sitters** received the Alfred Russel Wallace Award in Resource Ecology for Best Thesis 2008 for her thesis 'Management and topography as driving factors behind tree establishment after rainfall events in Peru', co-supervised by Dr Milena Holmgren and Dr Jetze Stoorvogel. Referees wrote about her thesis: "It is well and clearly written; reads like an article; the complexity of unifying ecological field work and remote sensing data was mastered, applying a high degree of professionalism". **Kim Kortekaas** and **Machiel van Wijngaarden** jointly won the Willem Barentsz Award in Resource Ecology for Best Fieldwork 2008 for their joint thesis 'Quantity or Quality: The effect of body mass on the foraging behaviour of browsing herbivores on the African savanna', supervised by Dr Fred de Boer. Their fieldwork was praised as being "very original, estimating intake of browsers, using 3 dimensions; very different types of fieldwork/experiments (field observations, carcass measurements, chemical analyses, different species, different localities) were performed". Both awards come with an original certificate, and the winners are entitled to select a prize not exceeding € 150 per award.

Batavierenrace

Na een strenge selectieprocedure bestaat het **WUR-team** op de Batavierenrace op 25 april uit de heren: Arend Mulder, Nout Jansen, Kelvin Hilgeholt, Jan Roos, Levinus Boxhoorn, Bart Gerrits, Lennart Kleinjans, Mischa Petie, Ivo Lustenhout, Joep van der Zanden, Bart de Vreede, Jelle Busscher, Thijs Pasmans, Loet Rammelsberg, Mario van Telgen, Jan van Prooije en Tom van Oorschot; en de dames Marloes van Loon, Evi van Ekris, Danielle Haenen, Richelle Vlenterie, Saskia Grootemaat, Anne Wijlens, Marlies Wabeke en Liselotte Mooiweer. Reserves zijn Remi Dupas, Ronnie de Jonge, Mark Ravesloot, Gaston Marx en Kim Mulders.

AGENDA

Mail berichten uiterlijk maandag 09.00 uur naar resource@wur.nl, met als onderwerp 'Agenda'. De lengte is hooguit 60 woorden.

Promoties

6 april
13.30 uur promotie **dh. ir. E.E. Lebrija Trejos**: Tropical dry forest recovery: processes and causes of change. Promotoren prof.dr. F.J.J. M. Bongers en prof.dr. J.A. Meave del Castillo (National Autonomous University of Mexico (UNAM)), copromotoren dr.ir. L. Poorter en dr. E.A. Pérez-García (UNAM).
16.00 uur promotie **mw. ir. W.M. Stoop**: Genetic variation in bovine milk fat composition. Promotor prof.dr.ir. J.A.M. van Arendonk, copromotor dr.ir. H. Bovenhuis.

7 april
16.00 uur promotie **mw. drs. S.M. Nabuurs**: Why do alpha-beta parallel proteins, like flavodoxins, form misfolded off-pathway intermediates? Promotor prof.dr. S.C. de Vries, copromotor dr.ir. C.P.M. van Mierlo.

8 april
16.00 uur promotie **mw. ir. N.G.H. Leferink**: Characterization and redesign of galactonolactone dehydrogenase, a flavoprotein producing vitamin C. Promotor prof.dr. S.C. de Vries, copromotor dr. W.J.H. van Berkel.

14 april
13.30 uur promotie **dh. ir. P.A. Oliehoek**: Conservation of small captive animal populations. Promotor prof.dr.ir. J.A.M. van Arendonk, copromotor dr.ir. P. Bijma.
16.00 uur promotie **mw. drs. C.C.G.M. Boojink**: Analysis of the diversity and function of the human small intestinal microbiota. Promotoren prof.dr. W.M. de Vos en prof.dr. M. Kleerebezem (NIZO), copromotor dr. E.G. Zoetendal.

15 april
13.30 uur promotie **mw. M.A. Gutiérrez del Álamo Oms**: Factors affecting wheat nutritional value for broiler chickens. Promotoren prof. dr.ir. M.W.A. Verstegen en prof.dr. ir. L.A. den Hartog, copromotor prof.dr. M.J. Villamide Díaz (E.T.S.I. Agrónomos de Madrid, Spain).
16.00 uur promotie **mw. ir. L.I. Bouwman**: Personalized nutrition advice. An everyday-life perspective. Promotoren prof.dr. C.M.J. van Woerkum en prof.dr.ir. G.J. Hiddink, copromotoren dr. M.A. Koelen en dr. H.F.M. te Molder

17 april
16.00 uur promotie **mw. ir. M.F. Engberink**: Dairy intake, blood pressure and hypertension. Observational and intervention studies. Promotoren prof.dr. E.G. Schouten en prof.dr.ir. F.J. Kok, copromotor dr. J.M. Geleijnse.

Cursussen en seminars

2 april
20.30 uur Start **Instaptraining hardlopen** bij Pallas '67. Informatie bij Marina van der Zee (tel. 's avonds 0317-421582) en op de Pallas website: www.pallas67.nl.

17 April
Seminar **Glocalization of Food Trade**. Glocalization refers to the simultaneous interaction whereby the global affects local circumstances,

and local events have global impacts. This process of glocalization has been deeply visible in international food trade. This seminar addresses some of the issues related to this process. More information and registration (till 8 April): www.cdic.wur.nl/UK/newsagenda/agenda/

29 April
Seminar **Genetics of Milk Quality** in Hof van Wageningen. Highlights of four years of Dutch Milk Genomics research complemented with leading international scientists in milk genomics: Michel Georges, Peggy Neville, Patrice Martin. Information and (free) registration: www.milkgenomics.nl.

13 en 14 mei
Cursus **Kwaliteitsmanagement in de Voedselketen** over risicobeoordeling en etikettering met prof. Marcel Zwietering en prof. Servé Notermans. Informatie en inschrijven (tot 17 april): www.wbs.wur.nl.

18-29 May
Course **Pesticides and food safety in Integrated Pest Management**. The course aims to enhance the participant's knowledge and ability to identify and solve problems in pesticide use within IPM to support food safety and environmental protection, including public and private (certification) standards. More information and registration (till 18 April): www.cdic.wur.nl/UK/newsagenda/agenda.

25 May-12 June
Course **Monitoring and evaluation to improve impact of food and nutrition security**. The course emphasizes the need for careful selection of indicators in designing information support systems at various administrative levels and the scientific rigor required for analysis and interpretation of data collected for robust policy making. More information and registration (till 25 April): www.cdic.wur.nl/UK/newsagenda/agenda.

7-12 juni
Food Law Academy course (in Oosterbeek): **Summer school in food**

regulatory affairs. Course Leader: Prof. Dr. Bernd van der Meulen. Information and application (till 6 May): www.wbs.wur.nl.

22 – 26 June
Course **Multi-stakeholder processes and social learning**: course in the use of participatory approaches for institutional strengthening. Information and application (till 22 May): www.cdic.wur.nl/UK/newsagenda/agenda

23 - 25 June
Postgraduate workshop **Techniques for Writing and Presenting a Scientific Paper**. Instructor Michael Grossman, PhD, University of Illinois Urbana-Champaign, USA. Info and registration (deadline 5 June) on the website www.wbs.wur.nl.

Diversen

Tot eind mei
09.00 (za-zo 10.00)-17.00 uur Expositie **De evolutie van Darwin: een tentoonstelling van Bibliotheek Wageningen UR** in Forum.

2 april
19.30 uur **Lecture and debate** About global food security by dr.ir. Maja Slingerland in LA13. Information: www.boerengroep.nl.
20.00-22.00 uur SWU Thymos **Info-avond** voor geïnteresseerden in het dagelijks bestuur van SWU Thymos. Inl: www.swuthymos.nl.
21.00 uur **Drink** for all Erasmus, international and Dutch students organised by ESN Wageningen, in KSV building, next to bus station.

2 en 3 april
20.00 uur **Spelgroep NPB** met Tom Poes en de pasmunt, in de Ontmoetingskerk, Bennekom. Ook op 4 april om 15.30 uur. Inl. en reserveren: www.spelgroep.nl.

2, 3, 4 en 5 april
74 hour Cinema op jongerenvereniging Unitas in Wageningen met non-stop eten in filmthema en filmruilbeurs. Inl: www.jvunitas.nl

3 april
21.00 uur Jazzconcert in de Down Under Bar van Hof van Wageningen (voorheen WICC), met het **Monique van Roosmalen kwartet**. Inl: www.wageningsmuziektheater.nl

3, 12 en 18 april
20.30 uur **Stichting Lens** speelt Het Noorderkwartier van Alex van Warmerdam in theaterzaal De Wilde Wereld, Wageningen. Inl. en reserveren: www.stichtinglens.nl.

4 april
9.00 - 15.00 uur **Dr Jazz Reünie** en beurs in Hof van Wageningen (voorheen WICC) met vanaf 12.30 uur live jazz

7, 8, 9 en 16 april
Dagen van het pensioen met ABP klantsupport op zes locaties van Wageningen UR. Zie intranet.

13 april
15.00 uur **Sunday Afternoon Jazz** met de Riverboat Jazzband in Hof van Wageningen (voorheen WICC).

14 april
18.30-21.00 uur SWU Thymos Mountainbike-mee. Inl: www.swuthymos.nl.

16 april
16.00 uur Inauguratie **prof.dr.ir. R. IJlkenhoet** in de Aula van Wageningen Universiteit.
19.00-23.00 uur SWU Thymos **Vechtsportavond**, gratis voor sportrechtenhouders. Inschrijven niet nodig. Inl: www.swuthymos.nl.
20.00 uur Lezing door **Niek Koning** (Social Sciences) over de melkquotering in de EU. LA13 lezingenzaal.
21.00 uur **Open Podium** in Hof van Wageningen (voorheen WICC). Inl: www.wageningsmuziektheater.nl.

18 april
10.00-17.00 uur **Wageningse Boekenmarkt** op het Raadhuisplein met zo'n 150 kramen.
15.30 uur Concert door de **Guus Tangelder Bigband** in Hof van Wageningen (voorheen WICC).
21.30 uur **Swingnight** in Hof van Wageningen (voorheen WICC). Inl: www.swingnight.nl.

18 en 19 april
11.00-17.00 uur **Culturele Ronde** met Open ateliers bij meer dan zeventig Wageningse kunstenaars.

21 april
09.30-17.00 uur **Nationaal Platform Zorglandbouw** met o.a. Jan Hassink (WU) in Orpheus te Apeldoorn. Inl: www.zorglandbouw.nl.

SWITCH

Vacatures zijn voor interne en externe kandidaten. Interne kandidaten hebben voorrang, zie intranet/people/arbeidsvoorwaarden. De volledige vacaturetekst staat op www.werkenbij.wur.nl. Aanleveren: woensdag in de week voorafgaand aan verschijnen van Resource. Voor informatie, bel Corporate HRM: (0317-4)85706.

PROMOVENDUS INRICHTING EN LEERUITKOMSTEN VAN PRAKTIJKLEREN M/V (1.0)
SSG, Educatie en competentie studies, Wageningen
Vacaturenummer: AT MW 2009-11

SENIOR APPLICATIEBEHEERDER M/V (1.0)
FB, Service Centre ICT, Afd. ICT Informatiesystemen, Wageningen
Vacaturenummer: ATFB2009-149

ECONOOM NATUUR EN LANDSCHAP M/V (1.0)
LEI, Afd. Maatschappijvraagstukken, Den Haag
Vacaturenummer: AT10-MV-2009

TECHNISCH ASSISTENT METABOLE ENGINEERING VAN TERPENEN IN PLANTEN M/V (0.8)
PSG, Plantenfysiologie, Wageningen
Vacaturenummer: AT: DPW 09-15

SOFTWARE ENGINEER VOOR KENNISONTWIKKELING OP HET GEBIED VAN DUURZAME LANDBOUW M/V (1.0)
PSG, Biologische Landbouwsystemen, Wageningen
Vacaturenummer: AT: DPW 09-14

Voor meer informatie zie: www.werkenbij.wur.nl

KLEINTJES

Berichten in de categorie 'Gevraagd en aangeboden', voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. Lever het bericht voor maandag 10.00 uur in bij het redactiesecretariaat van Resource, gebouw 116, kamer 0.31, en betaal contant. Tarief is 3,50 euro per dertig woorden, de lengte is hooguit 60 woorden.

Cross Your Borders: een onderwijsproject voor middelbare scholieren over ontwikkelingsvraagstukken, uitgevoerd door enthousiaste studenten. Een steentje bijdragen aan een betere wereld én nuttige vaardigheden opdoen? Word vrijwilliger! Nieuwsgierig? Check www.crossyourborders.nl!

Deelnemers gezocht: Het Smaak-Geuronderzoek is een onderzoek naar de aangenaamheid van producten en of deze samenhangt met de hoeveelheid geur die vrijkomt in de neusholte. Daarnaast willen we de invloed van lichaamsgewicht hierop onderzoeken. Wij zoeken: **gezonde mannen en vrouwen van 18-55 jaar met normaal gewicht en met overgewicht/obesitas**. Vergoeding: €35 tot €50. Meer informatie: www.onderzoeksvragenlijst.nl/ smaak-geur.

Promotiefest?

Bekijk onze kleurrijke ruimte voor een borrel, diner of compleet feest. Wereldse buffetten vanaf € 16,50 per persoon voor groepen van 20 tot 120 personen.

Meer informatie? Bekijk onze website: www.colorsworldfood.nl of maak een afspraak voor meer informatie.

Nieuw in Wageningen: Colors World Food, Markt 15, 6701 CX, Wageningen, 0317-417463, E:info@colorsworldfood.nl

VERENIGINGEN

In de wereld - sp3

Duivendaal 7, tel. 0317 482663, studentenpastoraat@wur.nl, www.indewereld-sp3.nl

Agenda

Donderdag 2 april: sobere maaltijd (17.45 uur, parochiecentrum) en oecumenische vesperviering (18.45-19.15 uur), RK. Johannes de Doperkerk, Bergstraat; Sunday 5 April: oecumenical Sunday Service, 11.00 hrs.; maandag 6 april: Taizéviering, 19.30 uur (i.v.m. Pasen één week eerder); dinsdag 7 april: meditatieve nachtwandeling, 21.00 uur, Arboretum De Dreijen; woensdag 8 april: Spirit in je leven, 18.00 uur.

Meditatieve nachtwandeling.

In de Stille Week voor Pasen, maken we op 7 april een meditatieve wandeling. We beginnen met een korte ontspanningsmeditatie en lopen daarna stap voor stap, afgestemd op onze adem, door het Arboretum De Dreijen. We proeven de stilte in de nacht, ontdekken de silhouetten van de bomen en ruiken de lentelucht. We luisteren naar de stilte om ons heen en komen met elke stap dichterbij onze eigen innerlijke stilte en in het hier en nu. Tot rust en verwondering gekomen wisselen we eind van de wandeling onze ervaringen uit. Graag stevige schoenen en warme (regen-)kleding aantrekken. Begeleiding: Ruth Eisen. Datum en tijd: dinsdag 7 april, 21.00-22.30 uur. Plaats: Ingang Arboretum De Dreijen, Gen. Foulkesweg 37. Aanmelden: mail naar studentenpastoraat@wur.nl.

Integrand

Bemiddelingsorganisatie voor studenten en recent afgestudeerden, www.integrand.nl, wageningen@integrand.nl, tel. 0317 422421.

Integrand

Je kunt reageren door in te loggen op www.integrand.nl en of je inschrijven door een e-mail sturen naar wageningen@integrand.nl. Op onze website kun je overigens ons gehele stage aanbod vinden.

Klanttevredenheidsonderzoek

Code 4885, afstudeerstage of bachelor eindproject. Seminis wil de werkzaamheden bij de doelgroepen toetsen en een klanttevredenheidsonderzoek laten uitvoeren. Zo kan er uitgezocht worden waar de uitdagingen liggen. De tijd voor dit onderzoek zal minimaal 4 maanden bedragen.

Consultant/researcher veevoeding

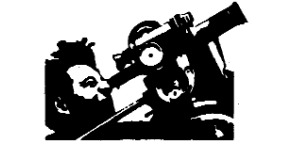
Code 4864, werkopdracht. De (senior) consultant is initiator en toezichthouder van specifiek onderzoek, maakt het definitieve onderzoeksrapport op, adviseert klanten, verzorgt lezingen/cursussen bij (potentiële) klanten, draagt de naam van Schothorst in al haar fa-

cetten uit, initieert contacten met mogelijke klanten en werft opdrachten. Voorts dient de consultant de vertaalslag te kunnen maken van onderzoeksresultaat naar praktische toepassing bij de klant.

Biofilter

Code 4482, afstudeerstage of bachelor eindproject. De opdracht houdt in: Het ontwerpen van een bouwpakket voor onze Espo luchtfilters; Een sterkte berekening voor een dergelijke module; Een simpele oplossing voor het omranden van de buitenkant (het geheel moet luchtdicht zijn); Het maken van werktekeningen voor deze module t.b.v. de werkplaats; Een opbouwtekening voor de modules in 3D voor de opbouw van de modules ter plaatse; Het ontwikkelen van een computerprogramma, zodat Espo tekeningen kan maken voor elk willekeurig aantal modules in allerlei verschillende opstellingen; Het ontwikkelen van een semi automatisch vulsysteem voor de modules met houtsnippers; Het ontwikkelen van een dragende onderbouw die eenvoudig te monteren is.

Movie W

Filmhuis Movie W, Lawickse Allee 13, tel. 0317-484809 (ook voor reserveren), www.movie-w.nl

O'Horten van Bent Hamer (Noorwegen 2007)

Odd Horten (Bård Owe) is een treinmachinist die zeer tegen zijn zin met pensioen wordt gestuurd. Jaar in, jaar uit heeft hij de reis van Oslo naar Bergen gemaakt. Zijn collega's doen hun uiterste best om hem op te vrolijken met een afscheidsfeest aan de vooravond van zijn laatste rit. Er is drank, er zijn liederen, er is een quiz, en er is nog meer drank. En dan gebeurt hem, wat hem nog nooit is overkomen: hij is te laat voor de trein. Het is de opmaat voor een reeks voorvallen, die de vrijgezel uit zijn ingedutte bestaan stoten. Kan pijproker Horten nog een wending aan zijn bestaan geven? Donderdag, vrijdag en zaterdag 20.30 uur.

Versaille van Pierre Schöller (Frankrijk 2008)

Trots en onafhankelijk, bewust gekozen voor een leven buiten de maatschappij, wonen een aantal jonge mensen in de bossen van Versailles, net buiten Parijs. Damien (Guillaume Depardieu) is één van hen. Zijn leven wordt verstoord door de komst van Nina met haar zoon Enzo. Na een romantische avond is Damien onverwacht verantwoordelijk geworden voor de kleine Enzo. Wat doe je dan? Damien heeft geen keuze, en probeert zo goed als mogelijk is voor Enzo te zorgen. Zondag, dinsdag en woensdag 20.30 uur.

Frost/Nixon van Ron Howard (VS 2008)

Na zijn aftreden vertrok Nixon vernederd naar zijn ranch in Californië. Aldaar zon hij op genoegdoe-

ning en een terugkeer in de politiek. Toen hij een aanbod voor een interview kreeg van David Frost om over zijn carrière te praten, zag hij hier dan ook een eerste stap in. Frost, die meer bekend stond als talkshow-host dan als journalist, zou wel naar zijn pijpen willen dansen en daarmee niet al te lastig zijn. Hoe anders zou dit uitpakken. Frost was een aantal jaren eerder van de Amerikaanse tv gehaald en gebrand op een terugkeer op de Amerikaanse tv-markt. Met Frank Langella en Michael Sheen. Vanaf donderdag 9 april 20.30 uur.

StOC

StOC, Gebouw achter de Aula, Gen. Foulkesweg 1a; stoc@wur.nl; www.stocwageningen.nl

Business Challenge

8 april Kick-off Business Challenge, 14 mei: Business Challenge: De Business Challenge is de wedstrijd waarbij, in één dag, je eigen businessidee wordt uitgewerkt tot een businessplan. Mocht je al een businessplan hebben, dan is de Business Challenge ook de ideale gelegenheid om deze verder uit te werken en te verbeteren. Voorafgaand aan de Business Challenge is er op 8 april een Kick-off, waarbij je de gelegenheid hebt om vragen te stellen over de Challenge. Voor meer informatie kijk op onze site www.stocwageningen.nl of email naar stoc@wur.nl.

Student Chaplaincy

Student Chaplaincy Wageningen, Duivendaal 7, tel. 0317 - 48 26 63, www.wau.nl/scw, student.chaplaincy@wur.nl

Eucumenical church services

In English. Sunday 5 April, 11.00 hrs: Reverend Josine van der Horst, Palm Sunday, after service Walking Way of the cross; Monday 6 April, 19.30 hrs: Taize prayer; Sunday 12 April, 6.30 hrs a.m! Easter daybreak service Reverend Josine van der Horst.

Other activities

Thursday April 2, 19.00 hrs: Preparation meeting / Bible study; Thursday April 9, 19.00 hrs: Preparation meeting / Bible study.

Studium Generale

http://studiumgenerale.wur.nl, tel. 0317 482030

Het ontstaan van de primitieve aarde

Wel eens iemand met zijn neus tegen een berg aan zien staan? In plaats van te genieten van het fraaie uitzicht? Arie de Reus is zo iemand. Als geoloog met als specialisatie sedimentologie/stratigra-

fie kijkt hij naar de laagjes in de gesteenten en probeert van daaruit het milieu in de tijd van de vorming van de aarde te reconstrueren. In het Darwinjaar horen we veel over het ontstaan en ontwikkeling van het leven. Deze lezing gaat over het ontstaan van de aarde en de vormveranderingen van de niet-levende wereld. Hoe is de aarde ontstaan en waarom is zij zo glad in vergelijking met andere planeten? Waar de media meestal een klein onderdeel uitdiepen, geeft Arie de Reus je met logisch opeenvolgende beelden, foto's en korte filmpjes een totaalbeeld van het dynamische systeem van onze planeet. Een mooie aanvulling over "de niet-levende natuur" in het jaar van Darwin. Datum: maandag 6 april a.s., 20.00 uur, LA13. Toegang vrij. Info: rob.vanhaarlem@wur.nl.

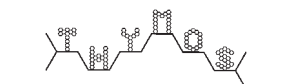
Waarom we onszelf zoeken maar niet vinden

Dinsdag 7 april, 20.00 uur, LA13. Wie ben ik? Wat kan ik? Wat voel ik? Iedereen stelt zich zulke vragen, maar vind je uiteindelijk jezelf met het samenstellen van al die lijstjes over jezelf? Moet je diep graven in je persoonlijkheid, om te stuiten op een authentieke kern? Filosoof en schrijver Coen Simon denkt van niet. Wie iemands eigenheid wil betrappen kan beter aan de oppervlakte blijven, daar waar de mensen elkaar treffen. Jezelf zul je daar misschien niet vinden, maar er is een uitweg. Geef je over aan het ritme van de wereld en word wie je bent! Een lezing ter relativering van de voorafgaande, als besluit van onze Akademia Honora serie over levenskunst. Info: adri.bolt@wur.nl.

Presentation and debate: Tony Chocolonely

Studium Generale and Study Association Mercurius invite you for a tasty presentation and debate. Tony Chocolonely: The start-up of a great business. Eveline Rajmans, Tony's factory, Amsterdam. Date: Wednesday 28 April, 20.00 hrs. Venue: LA13.

Thymos

Sportstichting Wageningen Universiteit, tel. 0317 482746; open ma-wo 9.00-17.00, do 9.00-18.00 en vr 11.00-15.00 uur; www.swuthymos.nl

Interne Competities

Voor beachvolleybal, knotsbal (ditmaal met een damespoule), uni-hockey en zaalvoetbal is de inschrijving nu geopend! Geef je dus snel op via de Thymos website!

Mountainbike-mee nr. 2

Dinsdagavond 14 april wordt een tweede mountainbike-mee georganiseerd. Onder begeleiding zullen we een mooie route rond Wageningen fietsen. Meer informatie volgt later.

Vechtsportavond

Op 16 april probeert SWU Thymos een avond neer te zetten waarop studenten sporten als aikido, boksen, capoeira, kung fu en schermen uit kunnen proberen. Deze

sporten zijn echter nog onder voorbehoud, maar een spannende avond zal het zeker worden! Inschrijven is niet nodig.

Boogschiet-mee

Op woensdagavond 13 mei zullen wij rond 18u vertrekken voor onze Boogschiet-mee in Elst. Vervoer wordt geregeld en deelnemen kost €12,50. Houd www.swuthymos.net in de gaten voor meer info!

Unitas

Generaal Foulkesweg 74, Wageningen, www.jvunitas.nl

74 Hour Cinema

From Thursday April 2nd till Sunday April 5th, 74 hour CINEMA will take place at Unitas. This means 74 hours of non-stop the best movies on a big screen. We have comfortable couches and provide 74 hour food. Besides, there will among others be an animated evening, a Samurai night, a movie trading fair and an introduction of magician Janse Heijn to an enchanting movie. Also the party of Saturday night has a movie theme; the DJ Battle "Rambo vs. James Bond". Entrance: €2,50 + membership €2. For more information, check www.jvunitas.nl.

Vluchtelingenwerk

Vadaring 71, Wageningen, www.eindelijkaandeslag.nl

Mentoren Arbeidstoeleiding gezocht

De groep Wageningse Pardonners heeft in 2008 eindelijk een verblijfsvergunning gekregen en de meeste van hen zijn nu bezig met inburgeren. In het project Aan de Slag (een project van Vluchtelingenwerk) begeleiden trajectbegeleiders vluchtelingen bij inburgering en het vinden van werk. Deze vluchtelingen beschikken over een grote diversiteit aan kwaliteiten, talenten en vaardigheden, maar in de praktijk blijkt het toch moeilijk voor vluchtelingen om werk te vinden en te houden. Om hen wegwijs te maken op de Nederlandse arbeidsmarkt en te helpen bij het solliciteren en vinden van werk, zoeken wij vrijwillige mentoren. De mentor (minimaal 2 uur per week beschikbaar) begeleidt een of meerdere vluchtelingen, koppelt informatie terug naar de trajectbegeleider van Aan de Slag en wisselt ervaringen uit met collega mentoren. U kunt zich aanmelden door uw CV en een korte motivatie te sturen naar Ingrid Veldscholte (email: iveldscholte@svmng.nl).

WSKOV en De Ontzetting

vanuvenfestival@gmail.com

Open podium Van Uven Festival

De Wageningse Studenten Koor en Orkest Vereniging (WSKOV) en studentenorkest de Ontzetting organiseren het Van Uven Festival, een open podium. Dé kans om voor een publiek te spelen en/of te zingen. Iedereen mag aan het festival meedoen. De enige eisen zijn dat je minstens met z'n tweeën bent, en dat het een akoestische act is. Muziekstijl is niet belangrijk en andere optredens, zoals cabaret of toneel mogen ook! Het Van

www.klv.nl, secretariaat.klv@wur.nl

The ins and outs of an assessment procedure

Psychological tests and assessments/development centres (AC/DC) – What are they about? What are their differences?

Psychological tests and assessment centres often are part of a selection procedure or a job application. What are the essentials of a psychological test? What is it about? Can you prepare for it? How? And what is the difference with an assessment? Do they relate one way or the other?

Governmental organisations (ministries, provincial and district authorities, the larger municipalities) as well as multinationals and large companies do not skate on thin ice when they are recruiting new employees. In addition to traditional recruitment and selection instruments (curriculum, application letter, interview) they make more often use of psychological tests and assessments. Psychological tests vary from personality tests (the Big Five) to IQ tests (numerical, language, abstract and intellectual skills), EQ/SQ tests (testing social and other soft skills). Work attitude, technical skills and other competencies of the candidate are investigated and observed during an assessment. Employers want to build up an overall picture of the candidate for thorough decision making. They provide recruitment organisations with an extensive job description and employee's profile.

Applicants also benefit from psychological tests and assessments: they get more insight in their capacities, capabilities, attitudes, behaviour and interactions with their co-workers.

This workshop offers you various tips, tricks, do's and don'ts on psychological tests and assessment centre procedures:

- What kind of psychological tests can you expect?
- What does a test day look like? Length? Programme?
- What sort of assignments are you going through in an assessment centre?
- What are the objectives of psychological tests and assessment centres? How are the outcomes being used?
- What happens with my reports?

This workshop gives you the opportunity to ask these and a lot more questions. Besides specific hand outs participants can expect 'hands on' advices.

The workshop will be facilitated by Lesley Lap (www.aimigo.nl) and is one of the workshops organised within the E-Day program. Lesley has profound experience in career guidance, coaching and counselling for over 20 years. He has trained many MSc and PhD graduates of Wageningen and Leiden University.

Date/time: 16 April 14.45-16.45 Location: Forum, room 62 Entrance is free – registration required at www.klv.nl.

Uven Festival vindt plaats in theater 't Hemeltje in De Wilde Wereld, 29 april 20.00 uur. Geef je op voor 20 april door een mailtje te sturen naar vanuvenfestival@gmail.com. ook voor meer informatie.

Vrouwen geven meer geld uit tijdens het winkelen als ze ongesteld zijn, meldt nu.nl. En dat komt omdat ze de winkelsessies gebruiken om de heftige emoties te verwerken die vlak voor de menstruatie zijn opgetreden. De onderzoekster die dit heeft uitgedokterd, adviseert vrouwen die bezorgd zijn over hun uitgavenpatroon om andere leuke activiteiten te plannen in de laatste tien dagen van de cyclus.

Getouwtrek om Van Gogh. De universiteit van Yale heeft een schilderij - Het Nachtcafé - van de Nederlander in haar bezit. En dat wil ze graag zo houden. Daarom is ze naar de rechter gestapt. De achterkleinzoon van een Russische industrieel claimt het schilderij, omdat de Sovjet-Unie het negentig jaar geleden van zijn overgrootvader zou hebben gestolen. Associated Press meldt dat het kunstwerk in 1918 werd 'genationaliseerd' en doorverkocht. In 1961 is het aan Yale geschonken.

ANTICLIMAX

Hij riep mijn moeder als mijn luier vol gepoept was. Hij leerde mij fietsen, met mes en vork eten en hard wegrennen als ik een slecht rapport had. Als kind had ik altijd een mengeling van respect en angst voor hem. Hij was de grootste, stoerste en sterkste man ter wereld, en hij had altijd een grotere piemel dan ik. Nu ben ik 21, en het beeld van mijn vader is inmiddels wat bijgesteld. Steeds meer beseft ik dat mijn piemel nu groter is dan de zijne, dat ik bijna net zo groot ben als hij en minstens net zo sterk. Een paar dagen terug werd in Venlo een halve marathon georganiseerd, waarbij het de bedoeling is dat je 21 kilometer hardloopt door Venlo. Vandaar de geniale naam van het evenement: de Venloop. De tijd was rijp! Dit was het moment waar iedere zoon ooit mee te maken krijgt, het was tijd om mijn vader te overtreffen. Nog vijftien seconden tot het startschot. Ik keek hem aan en hij mij. Hij wist waar deze strijd om ging. Ik zag in zijn ogen dat hij zich net als ik wou bewijzen. Hij wou laten zien dat hij nog steeds het sterke en stoere alfamannetje was. Het schot klonk en hij schoot er meteen als een speer vandoor. Ik bleef rustig. Mijn tactiek was dat ik hem de eerste tien kilometer zou gebruiken als windscherm, en hem dan achter me zou laten. Het plan werkte uitstekend, tot ik op ongeveer zestien kilometer last van mijn knieën kreeg. Ik kon nu onmogelijk stoppen, ik moest winnen, het moest! Ik ging door als een kwijlende, hondsollie hond, met alleen nog maar de finish in gedachten. Nog één kilometer! Ik gaf alles wat ik had en begon te versnellen. Een irritante toeschouwer riep 'die haalt de finish niet', waardoor ik nog krankzinniger werd en nog harder ging rennen. Ik was er! Ik, Christoph Janzing, het nieuwe alfamannetje, had eindelijk mijn vader overtroffen! Mijn glorietijd duurde echter kort. De volgende dag kon ik nauwelijks meer lopen en piepten en kraakten mijn knieën als een houten spookhuisdeur. Ik besepte dat ik niet alleen mijn vader had overtroffen, maar zelfs de lichamelijke gesteldheid van mijn opa had geëvenaard. / Christoph Janzing

BAARDEN/ Scholieren die rondjes rennen voor het goede doel. Het is een bekend verschijnsel. Maar de mannen van de christelijke studentenvereniging VGSW hebben een nieuwe variant van de sponsoractie bedacht: ze lieten zich betalen om hun baard te laten staan. De hele maand maart hebben ze zich niet geschoren. Van het geld dat vrienden en bekenden daarvoor overhadden, wil de vereniging een koe kopen voor een familie in Bangladesh. / LdK, foto VGSW

SYMPOSIUM BRENGT STUDENTEN NAAR ‘DE REES’

Zeilen op schip uit een piratenfilm, wie wil dat niet? Om mee te kunnen doen met De Rees, de grootste zeilrace van Europa op klassieke schepen, bedachten Wageningse studenten een nieuwe manier van fondsenwerving. Ze organiseren een symposium over duurzaam watergebruik.

Na Pasen gaan ze een week de Noordzee op, om te zeilen tegen andere universiteiten en hogescholen, van Rotterdam via Oostende naar het Engelse Ramsgate en terug naar IJmuiden, met feesten in iedere haven. De twintig studenten van het Team Wageningen Universiteit strijden in

de grootste zeilrace voor non-professionals op klassieke twee- en driemasters in Europa. Allemaal dankzij sponsors. Want zonder sponsors geen *Race of the Classics*, ook bekend als ‘De Rees’. Naast vierhonderd euro per persoon ofwel achttien euro per team aan inschrijfgeld, is er nog een zelfde bedrag nodig om met twintig man zes dagen veilig op een boot te zeilen, eten en slapen. ‘Wij vroegen ons ook af waarom bedrijven ons zouden sponsoren’, vertelt Martin Hols van het Wageningse team. Om zichzelf nog beter te verkopen en bedrijven meer te bieden dan logo’s op jassen en flyers, organiseert het Wageningse team,

dat voor de vijfde keer meedoet, dit jaar voor het eerst een symposium. ‘Bedrijven komen graag in contact met studenten, die potentiële klanten en werknemers zijn, en horen graag frisse ideeën. We wilden daarom iets inhoudelijks’, vertelt Martin. En het werkt, want ze haalden al rond de elfduizend euro binnen, met een symposium over duurzaam watergebruik in Europa. Op 9 april in Forum gaan een topadviseur van Rijkswaterstaat, de voorzitter van het European Water Platform, een Wageningse hoogleraar en iemand van de Grontmij en waterinstituut Wetsus met elkaar en de zaal in discussie over duurzaam watergebruik. Intussen verheugt de ploeg zich op de race, waarin het hard werken is. In ploegdiensten van vier uur op en vier uur af om te eten, slapen en te ontspannen. ‘Om de tien tot vijftien minuten ga je overstag, en moet je de zeilen van vijftig tot honderd kilo naar de andere kant trekken’, vertelt Martin. ‘En in een vrij uurtje tuur je in de stuurhut door de verrekijker, of spelen we Koehandel.’ Maar het meest verheugt Martin zich op de magische momenten tijdens de zware dagen: ‘Met twintig man op het achterdek zien hoe de rode zon de zee in zakt.’ / YdH

Wageningse zeilers tijdens De Rees van 2008. / foto Reinout van der Thiel

Het symposium *Duurzaam watergebruik in Europa* op donderdag 9 april, 14.00 uur in Forum, zaal C217, is vrij toegankelijk. Info: www.teamwageningenuniversiteit.nl.

Waarom zou een Nederlander tussen de ‘domme’ Belgen gaan studeren? Vanwege de centjes natuurlijk! Daar is het collegegeld maar 450 euro per jaar. Bovendien zijn studentenkamers gemiddeld dertig euro per maand goedkoper dan hier. Als Nederlandse student heb je gewoon recht op studiefinanciering, ook als je in het buitenland studeert. Tenminste, als je een geaccrediteerde voltijdstudie volgt, meldt het Hoger Onderwijs Persbureau.

Ga je prat op je loden pijp en giet je zonder nadenken gloeiend hete thee naar binnen? Pas dan op. Iraanse onderzoekers hebben ontdekt dat mensen die thee van boven de zeventig graden drinken, acht keer zoveel kans op keelkanker hebben. Aanleiding voor het onderzoek was het hoge aantal mensen met keelkanker in Noord-Iran, aldus nu.nl. Ondanks het feit dat de lokale bevolking nauwelijks rookt of alcohol nuttigt, is het percentage kankerpatiënten daar enorm hoog.

De man van Jaqui Smith is een rukker. Smith, minister van Binnenlandse Zaken in Engeland, kwam daarachter toen ze twee pornofilms van haar echtgenoot bleek te hebben gedeclareerd als arbeidsonkosten. Tegen de Times zegt ze: ‘Bij het declareren van mijn internetverbinding heb ik per ongeluk ook twee betaalzenders opgegeven.’ Ze heeft haar excuses aangeboden en zal het geld - tien pond - terugbetalen.

MARK OOIJEVAAR SLUIT SCHAATSSEIZOEN GOED AF

Het seizoen is niet helemaal geworden wat hij ervan had gehoopt. Maar schaatser Mark Ooijevaar heeft er aan het eind nog twee prima tien kilometers uitgeperst.

Nadat Ooijevaar twee weken geleden in Groningen het baanrecord van vorig seizoen terugpakte van Sven Kramer, met een tijd van 13.40,10, reed hij dit weekend op de nieuwe Twentse schaatsbaan in Enschede 13.25,38. De nieuwe schaatsbaan is als tweede in Nederland helemaal overdekt. Ooijevaar was de eerste tienkilometerrijder op de baan en gaf Enschede meteen het tweede baanrecord van Nederland op die afstand, na Thialf. ‘Ik wilde het seizoen goed afsluiten’, vertelt Ooijevaar. ‘Ik had geen zin meer om

naar Calgary te reizen, en heb daarom hier nog een paar wedstrijden gereden.’ Zo werd Ooijevaar begin maart opnieuw Nederlands studentenkampioen. Helemaal tevreden over afgelopen winter is de student Bos- en natuurbeheer niet. Hij miste nipt de WK afstanden. ‘Natuurlijk hoop je altijd op meer. Maar ik heb wat anders getraind afgelopen zomer, aardig wat gestudeerd en mijn rijbewijs gehaald, en ging uiteindelijk wat vermoeid de winter in.’ Ook was hij niet eerder zoveel op reis. De stayer is er nog niet helemaal uit hoe en waar hij deze zomer gaat trainen voor het Olympisch jaar. ‘Ik wil in ieder geval mijn bachelor eens afmaken’, zegt Ooijevaar. / YdH

MELDPUNT STAGEKLACHTEN

Studentenorganisaties LSVb en ISO openen met CNV Jongeren een meldpunt voor klagende stagiairs. Met de informatie die dat oplevert willen ze met de werkgevers en het onderwijs oplossingen verzinnen voor aanhoudende stageproblemen.

Nu al krijgen de organisaties regelmatig vragen over zaken die niet in de haak zijn op de stageplek. Vaak hebben ze betrekking op de gebrekkige begeleiding. ‘Een stage zonder goede begeleider is bij voor-

baat kansloos, maar het komt helaas nog regelmatig voor’, schrijven de voorzitters van de organisaties. Ze verwijzen daarbij naar onderzoek van Stageplaza.nl, waaruit onder meer blijkt dat ruim tachtig procent van de studenten zich onderschat voelt op de stageplek. Twintig procent wil betere werkzaamheden en vijftien procent breekt zijn stage vroegtijdig af. / HOP

De meldlijn is te bereiken via tel. 030 - 2304050 en op www.stageklachten.nl.

GROENE BOODSCHAP/ Wat wil jij beschermen tegen de klimaatverandering? Schrijf het met groene verf in de palm van je hand, dan maken wij een foto. Zo eenvoudig was de actie van het HappyJMA en het Wageningen Environmental Platform (WEP), afgelopen donderdag bij Forum. Enkele tientallen studenten namen de moeite. GreenFinger is een internationaal initiatief om wereldleiders aan te sporen de strijd tegen de klimaatverandering stevig vorm te geven. De foto's worden verzameld op www.mygreenfinger.org. De teller staat inmiddels op ruim 2600 foto's. De Wageningers willen onder meer bos, bloemen, geuren en voedsel beschermen. Eén student hield het heel dichtbij: ‘mijn pasgeboren neefje’. / RK, foto GA

HET ECHTE WERK

EEN PYTHON EN EEN KAPMES

Fouad Lakhal, vierdejaars Agri Systems Management bij VHL, liep een half jaar stage bij de Malaysian Agrifood Corporation. Hij zag veel nieuwe fruitsoorten voorbij komen, vond pantersporen rond de kassen en hakte per ongeluk een slang in tweeën.

‘Het bedrijf bestaat nog niet zo lang. Ze oogsten er verschillende soorten groente en fruit met als uitbinker de paiola. Onthoud die naam maar goed. Het is een soort papaya. Een prachtige fruitsoort, vernieuwend, aromatisch en heerlijk zacht. Bijzonder aan het bedrijf is dat het de gewassen verbouwt in kassen in de hooglanden van Maleisië. De plantage is omgeven door een jungle waar veel wilde dieren leven zoals olifanten, panthers, wilde zwijnen en slangen. De eerste dag liep ik mee met iemand om planten rondom de plantage met een zeis te kappen. We baanden ons een weg door het ruige woud en zagen veel sporen van panthers. We kapten het gras om ons heen en opeens ging het kappen niet zo soepel, alsof we ergens in vast sloegen. We haalden het gras weg en tot onze verbazing lag daar een python, alleen inmiddels wel in tweeën gehakt. De jungle rondom moet weg als een bufferzone om te voorkomen dat de wilde dieren bij de plantage komen. De dieren worden dus eigenlijk verjaagd uit hun habitat. Sommige verdedigen zich bijzonder goed hiertegen. Werknemers die op de brommer naar de plantage gaan worden

vaak door de wilde zwijnen achterna gezeten. De sfeer op het bedrijf was goed. De dure kamer die vooraf voor me geregeld was, ruilde ik snel in voor een kamer op de plantage tussen de werknemers. Hier leerde ik echt de Maleisische cultuur kennen. De mensen zijn vooral islamitisch, net als ik. Tijdens de ramadan verbleef ik daar en dat beviel heel goed. Elke avond was in het dorp een markt waar je lekkere maaltijden kon kopen. Mijn supervisor nam me voor het Suikerfeest mee naar zijn geboortedorp. Ik verheugde me erop, alleen kreeg ik griep. Maar ik werd goed verzorgd door zijn familie en moest veel heet water drinken. Na twee dagen voelde ik mij een stuk beter en kon ik nog een beetje meedoen aan het feest. Bijzonder was dat mijn supervisor geen schaap offerde als lekkernij, maar ging vissen met zijn broer. Met een enorm katvis kwam hij terug. Hij maakte die klaar met durian, fruit met een onaangename geur. Apart, fruit en vis. Het was niet mijn favoriete combinatie maar de hele familie zat hoopvol te kijken, dus ik at het dapper op. Ik heb tussendoor nog duikbrevetten gehaald, de hoogste berg beklommen en nog veel meer mooie dingen gedaan. Maar het mooiste vind ik de goede band die ik opbouwde met mijn supervisor. Hij wilde dat ik ook iets leerde over mijzelf, voor de rest van mijn leven, en dat is hem zeker gelukt. Samen konden we uren filosoferen en discussiëren. Het was heel speciaal.’ / Anneloes Dijkstra

Studenten van de Universiteit Twente presenteren de Lemon8, de eerste elektrische auto op gele stroom. De accu die dit bijzondere prototype van energie voorziet, werkt volledig op citroensap. Franse veredelaars creëerden een soort supercitroen, met meer sap. Dat blijkt voldoende zuur te zijn om grote elektrische apparaten aan te drijven. De auto wordt op de eerste dag van de Auto-RAI gepresenteerd. Dat is op 1 april.

Na vijftien jaar zoeken heeft de Duitse politie eindelijk 'het spook van Heilbronn' gevonden. De mysterieuze vrouw wordt in verband gebracht met tientallen misdrijven - van moorden tot inbraken - in Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk. Haar DNA is aangetroffen op pistolen, flesjes, heroïnespuiten en een koekje. Maar wie een woeste, rondreizende misdadigster voor zich ziet, komt bedrogen uit: het gaat vermoedelijk om een slordige werkneemster van de fabriek die wattenstaafjes aan de politie levert. / NM

PRIKBORD

stuur je foto's naar
prikbord.resource@wur.nl

LENTE

Tussen de maartse buien door was het de afgelopen weken af en toe al echt lente. Op afdeling 2A van studentenflat Hoevestein werd dat gevierd op het balkon, met zomerse muziek, hamburgers en bier. 'Vanwege het uitzicht op de ingang van Hoevestein kon de hele flat de muziek en het gefluit naar dames horen', mailt Klaas Evers. 'En als ze wilden konden ze gewoon meegenieten!'

DE WERELD VERBETEREN VIA JE KOELKAST

'Een dag geen vlees, klaar is Kees.' Zo luidt de tekst op de favoriete sticker van Marij Zwart. 'Als je één dag geen vlees eet, heeft dat al een grote impact', zegt ze. 'Dat iedereen vegetarisch wordt is niet realistisch, dat iedereen af en toe geen vlees eet wel.'

De 19-jarige Wageningse studente Internationaal land- en waterbeheer zet haar idealen niet bepaald in de ijskast. Dit jaar doet ze mee aan de *Move Your World Academy*, een trainingsproject van de NCDO, een organisatie die zich bezighoudt met het draagvlak voor ontwikkelingshulp vanuit Nederland. Met een groepje studenten heeft ze binnen de academy een eigen project opgezet: 'Enthousiast over je koelkast'. Met glimmende, hippe stickers willen ze studenten bewuster maken van de mondiale effecten van wat ze eten. 'Eerlijke handel heeft de X-factor' staat er bijvoor-

beeld op. De stickers moeten op de bonuskaart worden geplakt. 'Als je boodschappen doet, zie je de sticker elke keer.' De grootste eye-opener vindt Marij dat het al effect heeft als je af en toe een biologisch of fairtrade product koopt. 'Het is natuurlijk erg duur voor studenten om dat altijd te doen. Maar met hele kleine veranderingen maak je ook al verschil.' / Alexandra Branderhorst

Ook zo'n sticker? Ga naar www.enthousiastoverjekoelkast.nl

